Камуністычнай партыі (бальшавікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 39 (5165)
ЛЮТЫ
16
СУБОТА
1935 г.
год выдання XVIII

СХОД МЕНСКАГА ПАРТЫЙНАГА АКТЫВА

Вялікі зал пасяджэнняў Дома ўрада перапоўнен. Роўна а 7-й гадзіне сакратар Менгаркома КП(б)Б тав. Рыскін адкрывае агульнагарадскі партыйны сход. У першых словах ён успамінае пра раптоўную смерць тав. Куйбышэва. Яго памяць ушаноўваецца ўставаннем. Тав. Рыскін паведамляе таксама аб смерці інструктара ГК КП(б)Б тав. Гарагляда.

У ПРЭЗІДЫУМ АДНАГАЛОСНА ВЫБІРАЮЦЦА ЧЛЕНЫ БЮРО ЦК і ГК КП(б)Б і тт. ЛЕЙЗЕР і ІВАНОЎ. Слова для даклада аб выніках VII усесаюзнага з'езда советаў прадастаўляецца старшыні СНК БССР тав. ГАЛАДЗЕДУ. Бурнымі воплескамі сустракаюць удзельнікі схода з'яўленне тав. Галадзеда на трыбуне.

У сваім двухгадзінным дакладзе тав. Галадзед падрабязна спыніўся на рабоце з'езда і вызначыў канкрэтныя задачы, якія стаяць перад КП(б)Б у справе рэалізацыі рашэнняў з'езда.

У часе даклада тав. Галадзеда ў прэзідыуме з'яўляецца тав. Н. Ф. ГІКАЛО. Громам апладысментаў сустракаецца кіраўнік большэвікоў Беларусі.

У спрэчках па дакладу тав. Галадзеда выступілі тт. ЛЮБІН (дырэктар фабрыкі «Комунарка»), АЙЗЕНБЕРГ (завод Большэвік), КУМАНСКІ (завод імя Кірава), БАРАНСКІ (завод «1 мая»), старшыня Менскага горсовета тав. ЖУКОВІЧ і іншыя.

БАРАЦЬБА ЗА ВЫСОКІ УРАДЖАІ ВЫРАШАЕЦЦА СЕННЯ

Сабраўшыся зараз 2-гі з'езд калгаснікаў-ударнікаў прыме новы статут сельска-гаспадарчай арцелі. Ён таксама, як і першы з'езд, адкрые вялікую старонку ў далейшым развіцці і ўздыме калгаснай вёскі, росквіце калгаснай вытворчасці, павышэнні ўраджайнасці соцыялістычных палёў, росце заможнасці і культурнасці ўсёй масы калгаснікаў.

Водгукі на даклад тав. Якаўлева аб праекце прыкладнага статута сельска-гаспадарчай арцелі, атрыманыя намі з розных калгасаў БССР, сведчаць толькі аб адным — беззаветнай адданасці калгасных мас вёскі партыі Леніна-Сталіна, аб любві к правадыру партыі і народаў Саюза, таварышу Сталіну, гатоўнасці змагацца за тыя задачы, якія зараз высоўваюцца перад сельскай гаспадаркай нашай краіны.

Задачы гэтыя надзвычай адказныя. Мы напярэдадні веснавой сяўбы. Усесаюзны з'езд советаў, які нядаўна закончыў свае работы, паставіў перад сельскай гаспадаркай адказнейшую і ганаровую задачу — павялічыць сельскагаспадарчую валавую прадукцыю ў 1935 годзе на 2,5 мільярда рублёў, або на 16 проц.

Практыка перадавых калгасаў Беларусі, якія дабіліся ўжо ў мінулым годзе высокіх ураджаяў, гаворыць аб тым, што пашырыць гэтыя ўраджаі ўсюды залежыць толькі ад нас саміх, залежыць ад нашай арганізаванасці і баявой гатоўнасці да паспяховага правядзення веснавой сяўбы.

БССР У ГЭТЫМ ГОДЗЕ МОЖА І ПАВІННА ЗАНЯЦЬ ГАНАРОВАЕ МЕСЦА Ў РАДЗЕ РЭСПУБЛІК І АБЛАСЦЕЙ САЮЗА ПА ЎРАДЖАЙНАСЦІ І ВЫСОКАЙ ДАХОДНАСЦІ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ. Гэта накладвае вялікую адказнасць на раённыя партыйныя і совецкія арганізацыі, абавязвае іх у бліжэйшыя дні завяршыць падрыхтоўку да вясны і ранняй сяўбы.

На жаль, трэба адзначыць, што не ўсе райкомы партыі і райвыканкомы, сельсоветы і праўленні калгасаў улічылі гэту адказнасць.

Асноўнае звяно надыходзячай сяўбы — гэта НАСЕННЕ. На 10 лютага, паводле даных Наркамзема, па БССР план засыпкі зернавых культур перавыканан. Аднак, калі больш уважліва вывучыць становішча на месцах, то ход падрыхтоўкі добраякаснага насення, якое забяспечвала б ... пасяўную плошчу,

тав. ЯКАЎЛЕВА: «Часценька ў нас больш думаюць аб тым, каб захаваць устаноўленую норму высеву па ліку пудоў, а аб тым, што сярод гэтых пудоў многа смецця — мала думаюць. Трэба прама сказаць: хто сее неачышчаным зярном, той сапраўдны дзікун, а не калгаснік, яму месца ў музеі аднаасобных дрэўнасцей... а не на калгасных грамадскіх палях».

Важнейшым участкам падрыхтоўкі да вясны з'яўляецца рамонт трактарнага парку. Між тым, па БССР рамонт трактароў недапушчальна зацягваецца. План рамонту па МТС выканан толькі на 81 процэнт. Яшчэ горш ідзе рамонт па МТМ, дзе на 10 лютага план выканан толькі на 68,6 проц. Асабліва кепска з якасцю рамонту. Многія дырэктары МТМ, МТС, соўгасаў парушаюць самыя элементарныя правілы, а іменна, што трактар і матор лічацца адрамантаванымі толькі пасля дасканалай абкаткі, праверкі і складання адпаведнага акта. На прыкладзе Полацкай МТМ і МТС, Крычаўскай МТС і інш. даволі выпукла выяўляюцца прычыны адставання і нездавальняючага рамонту трактарнага парку. Ва многіх майстэрнях дагэтуль яшчэ няма элементарнай арганізацыі працы. Зусім адсутнічае спаборніцтва паміж брыгадамі і грамадскі кантроль за якасцю работы. Профсаюзныя арганізацыі не вядуць барацьбы з прагульшчыкамі і бракаробамі, не ўзнялі на шчыт лепшых рамонтных брыгад, каб зрабіць іх вопыт здабыткам усіх.

Няма патрэбы даказваць, што ў гэтым годзе нашы рамонтныя майстэрні працуюць у непараўнаўча лепшых умовах, чым летась, значна лепшае становішча з запаснымі часткамі і кадрамі рамонтных рабочых. Значыць, галоўным чынам, **СПРАВА ЗАЛЕЖЫЦЬ АД УМЕЛАГА КІРАЎНІЦТВА ДЫРЭКЦЫІ МАЙСТЭРАНЬ І ЎВАГІ РАЁННЫХ АРГАНІЗАЦЫЙ.**

Правядзенне сяўбы ў максімальна кароткія тэрміны будзе вырашаць і конская цягавая сіла. Не сакрэт, што ў радзе раёнаў БССР мы яшчэ маем злачынныя адносіны да каня. Нарком земляробства БССР тав.

Таварышы СТАЛІН, КАГАНОВІЧ і КАЛІНІН сярод дэлегатаў Маскоўскай вобласці. Сядзяць (злева направа): тт. ЕГІНА, ВАРАБ'ЕВА, БАРЫСАВА, КАРПАВА; стаяць (у першым раду): тт. ОЖЫЛАЎ, МАРЭНКАЎ, СІДАРАЎ, ЗОЛАТАЎ, МІХАЙЛІН.

ДРУГІ УСЕСАЮЗНЫ З'ЕЗД КАЛГАСНІКАЎ-УДАРНІКАЎ

Спрэчкі па дакладу тав. ЯКАЎЛЕВА

ваным толькі ў тым выпадку, калі яно прапушчана праз трыер. Між тым, на 10 лютага па рэспубліцы ачышчана ўсяго толькі 57,7 проц. зерневых.

Яшчэ горшае становішча з насеннем важнейшай тэхнічнай культуры — ільну. Досыць сказаць, што па БССР засыпана 77,8 проц. а ачышчана 73.9 проц. насення ільну. Аб сур'ёзнасці становішча з засыпкай насення ільну сведчыць хоцьбы той факт, што з 24 ільнаводчых раёнаў толькі адзін СУРАЖСКІ поўнасцю выканаў план засыпкі. Навет такія перадавыя раёны, як СЕННЕНСКІ і АРШАНСКІ, дагэтуль засыпалі не больш 87 і 80 проц. насення ільну. А такія раёны, як МСЦІСЛАЎСКІ і КЛІМАВІЦКІ засыпалі ўсяго ад 38 да 41 проц.

Паведамленні нашых карэспандэнтаў з Чэрыкава, Буда-Кашалева і інш. раёнаў паказваюць, што раённыя арганізацыі не наладзілі штодзённага кантролю за ходам засыпкі насення, а ў асобных выпадках пакінулі гэты адказнейшы участак без усякага кіраўніцтва. Таму зусім не выпадкова ў радзе месц, як у **ЧЭРЫКАВЕ І БУДА-КАШАЛЕВЕ, КЛАСАВА-ВАРОЖЫЯ ЭЛЕМЕНТЫ У КАЛГАСАХ, НЕ СУСТРАКАЮЧЫ АДПОРУ, РАЗБАЗАРВАЮЦЬ І ПСУЮЦЬ НАСЕННЕ ФОНДЫ.**

Найбольш ярам прыкладам можа паслужыць Чэрыкаўскі раён. Багаты ўраджай мінулага года поўнасцю забяспечвае насеннем калгасы Чэрыкаўшчыны. Між тым, ні ў адным сельсавеце раёна не закончана засыпка важнейшых культур, як пшаніца, ячмень і авёс. У радзе калгасаў кулацкія, класава-варожыя элементы проста разбазарваюць і знішчаюць насенне, а райком і райвыканком знаходзяцца ў ролі наглядальнікаў.

Толькі адсутнасцю большэвіцкага кантролю, прытупленнем класавай пільнасці можна тлумачыць факты «сочкавтрэцельства» з засыпкай насення ў Буда-Кашалеўскім раёне (гл. «Звязду» ад 12 лютага). На жаль, гэта не адзіны выпадак. Вельмі дзіўна, што ў звадцы Наркамзема за 10 лютага паказана, што тойжа Чэрыкаўскі раён засыпаў 106.9 проц. зерневых. Па вестках-жа, якія мы маем, становішча яўна нездавальняючае. Гэта сведчыць аб тым, што Наркамзем часта не ведае аб сапраўдным становішчы на мясцах.

Раённыя арганізацыі павінны давесці да кожнага калгасніка словы цыяльна ў тым. У 1934 годзе агульнае пагалоўе коней па БССР знізілася на 9,2 проц., у тым ліку рабочых коней — на 10 проц. Навет у апошнія дні селькоры і калгаснікі з рада раёнаў сігналізуюць, што кулацкія спробы аслабіць конскую цяглавую сілу ў калгасах не ўсюды сустракаюць адпаведнага адпору з боку партыйных і савецкіх арганізацый.

З найбольшай, злачыннымі адносінамі да каня трэба раз назаўсёды пакончыць, перадаць яго ў рукі адданых калгаснаму ладу людзей. Па прыкладу перадавых калгасаў трэба зараз-жа правесці праверку ўсяго конскага пагалоўя, **ПАД АСОБНЫ НАГЛЯД УЗЯЦЬ ГРУПЫ СЛАБАСІЛЬНЫХ КОНЕЙ**, вызваліўшы іх ад усякай работы і пастаўіўшы на ўзмоцненую падкормку, каб да веснавой сяўбы ў калгасах не было ні аднаго непрацаздольнага каня.

Прывесці ў поўную спраўнасць усю вупраж, збрую, не ўпускаючы ні аднэй дробязі — вось за што павінна зараз змагацца кожная паляводчая брыгада. У бліжэйшыя дні павінны быць праверены, забяспечаны кармовыя фонды на час веснавой сяўбы і перададзены ў распараджэнне брыгадзіраў.

ЗА БАГАТЫ ЎРАДЖАЙ ТРЭБА ЗМАГАЦЦА ЗАРАЗ ШТОДЗЕННА, ШТОГАДЗІННА. Своечасова вывезці зараз на палі гной, торф, закласці кампосныя кучы — вось што значыць па-бальшэвіцку змагацца за бальшэвіцкі ўраджай.

Да пачатку сяўбы засталіся лічаныя дзянькі. Раённыя партыйныя і савецкія арганізацыі трымаюць зараз сур'ёзны экзамен. У бліжэйшыя дні ўсё павінна быць дасканала праверана, не ўпушчана ні адна дробязь. Задача заключаецца ў тым, каб шляхам узважнай праверкі ўзняць масы калгаснікаў і працоўных аднаасобнікаў на паспяховае завяршэнне падрыхтоўкі да вясны, разгортванне сацыялістычнага спаборніцтва раёна з раёнам, калгаса з калгасам, брыгады з брыгадай.

Калгаснікі БССР з найвялікшым уздымам сустрэлі з'езд знатных людзей калгаснай вёскі. Задача партыйных і савецкіх арганізацый узначаліць уздым мільённых калгасных мас, павесці іх у бой за яшчэ больш высокі ўраджай, культурнае і заможнае жыццё для ўсіх калгаснікаў.

Радыёграма

УСІМ СТАРШЫНЯМ РВК

На 15-га павінна паступіць 50 проц. сельскага культзбору. Не гледзячы на гэта, на 10-га па рэспубліцы паступіла толькі 4 проц. Гэта сведчыць аб поўнай адсутнасці аргчасавай работы, наяўнасці самацёку ў гэтай важнейшай рабоце. Толькі Чашніцкі, Слуцкі, Старобінскі, Сіроцінскі раёны дабіліся паступлення звыш 20 проц. плана. У значнай часткі раёнаў паступленне ніжэй 2 проц., у тым ліку у рашаючых: Бабруйскім, Магілеўскім, Пухавіцкім, Смалявіцкім, Гарадоцкім, Горацкім, Рагачоўскім, Парыцкім. Соўнарком абавязвае ўсіх старшынь РВК пад іх персанальную адказнасць тэрмінова прыняць усе залежачыя меры па забеспячэнню поўнага і своечасовага спагнання налічаных сум культзбору, падцягнуць загадчыкаў райфа, якія бяздзейнічаюць. СНК патрабуе мабілізацыі ўвагі раённага і сельскага актыва на гэту справу. Улічыце, што культзбор рашае поспех усяго фінплана першага квартала.

Старшыня СНК БССР
М. ГАЛАДЗЕД.

Ранішняе пасяджэнне з'езда адкрываецца пад старшынствам тав. **ФЕДОТАВАЙ.**

Першым выступае ў спрэчках тав. **ШЭРБУЛ** (калгаснік арцелі імя Блюхера, Малдаўская АССР), які перадае ад імя ўдарнікаў сацыялістычных палёў Малдавіі гарачае калгаснае прывітанне тав. **Сталіну** і 2-му з'езду калгаснікаўударнікаў.

Тав **ФІЛІПАЎ** (калгаснік арцелі «Уголок Ленина», Куйбышэўскага края) гаворыць:

— Я-б прасіў з'езд унесці такія дадаткі ў новы статут. У статуце сказана, што за добрую работу паляводчай брыгадзе дазваляецца налічваць 10 проц. даходу. Я прапаную пашырыць гэтыя налічэнні і на жывёлагадоўчыя брыгады за скарачэнне падзяжу маладняка і за высокі ўдой. Апрача таго, неабходна вылучаць частку рабочай жывёлы калгасніку для яго асабістага карыстання, прыкладна, па такому прызнаку: зарабіў 50 працадзён—маеш права на адзін конедзень, зарабіў 100—маеш 2 конедні і т. п.

Тав. **ЗАЙКІН** (заг. МТФ калгаса «Завет Ильича», Азова-Чарнаморскага края) расказвае ў сваёй прамове аб поспехах, якіх дабілася жывёлагадоўчая таварная ферма гэтага калгаса.

Яркую, хвалюючую прамову на грузінскай мове гаворыць тав. **БАЗАНДАРАШВІЛІ**—нам. старшыні калгаса сяла Каралеці, Гарыйскага раёна, Грузінскай ССР.

— Я перадаю,—гаворыць тав. Базандарашвілі,—вам прывітанне ад імя знатных людзей таго раёна, дзе радзіўся вялікі будаўнік сацыялістычнага грамадства наш дарагі, любімы тав. **Сталін**.

Два гады назад з гэтай трыбуны наш правадыр тав. Сталін гаварыў дэлегатам 1-га з'езда калгаснікаў, што жанчына—вялікая сіла ў калгасе. Мы, калгасніцыўдарніцы, падхапілі гэты лозунг і дасягнулі бліскучых поспехаў.

На трыбуне тав. **ДАІБАЎ**—старшыня калгаса імя Сталіна, Буйтакскага раёна. Дагестанскай АССР, які прысвячае сваю прамову калгаснаму будаўніцтву Дагестана і ўносіць рад дадаткаў да статута.

— У нас у Дагестане,—расказвае тав. Даібаў,—калектывізацыя праходзіла з большымі труднасцямі, чым у якім-небудзь іншым раёне Савецкага Саюза. Процант калектывізацыі ў нас дасягнуў 30, а калі выключыць высакагорныя раёны, то 75. Мы разумеем, што такімі лічбамі мы асабліва ганарыцца не можам, але неабходна ўлічыць, што сабою прадстаўляў Дагестан пры царызме.

За 60 гадоў улады памешчыкаў і капіталістаў было пабудавана 16 крэпасцей, 16 турмаў і толькі 50 школ, у якіх навучаліся дзеці чыноўнікаў, купцоў і мул. Мы ў гэтым годзе будзем святкаваць 15годдзе Дагестанскай АССР. За гэты час было адкрыта 1.400 школ, у якіх навучаюцца сотні тысяч дзяцей рабочых і сялян. Мы маем таксама тры вышэйшыя навучальныя ўстановы. Пышнаю кветкаю расцвіла культура—нацыянальная па форме, сацыялістычная па зместу. У нашы горныя калгасы праніклі газеты, журналы, радыё, кіно. Нашы саклі асвятляюцца «лямпачкай Ільіча». Мы харчуемся не горш, чым тут у з'ездаўскай сталовай.

Пераходзячы да статута, тав. Даібаў прапануе зрабіць рад агаворак у адносінах такіх абласцей і рэспублік, як Дагестан.

Я асабліва хачу падкрэсліць — прадаўжае тав. Даібаў—пытанне аб кулаку. Дарэмна думаюць некаторыя, што кулака ўжо зусім няма. Мы павінны цвёрда памятаць словы тав. Сталіна, што кулак сям-там яшчэ жыў, але хавае свой твар, прыкідваючыся вельмі часта другам савецкай улады. Вось чаму пільнасць нам неабходна ўсямерна ўзмацніць.

На трыбуне старшыня калгаса «Память Ленина»—тав. **ПРАСЫЛАЎ** (Заходняя вобласць).

— Наш калгас вырас да 520 двароў, у ім налічваецца 1.800 працаздольных членаў. Мы маем да 6.5 тысяч гектараў зямельных угоддзяў, 1.500 гектараў пад пасевамі.

— Вядучая культура ў нашым калгасе—лён. У 1934 годзе мы з гонарам перавыканалі план ільнопаставак дзяржаве. Побач з ільнаводствам расце і жывёлагадоўля.

— За час існавання калгаса,—прадаўжае тав. Прасылаў,—мы пабудавалі 154 буйныя гаспадарчыя і культурна-бытавыя пабудовы: хлебнікі, сушыльні, тры сілосныя вежы, 28 саматужных прадпрыемстваў, 7 дзіцячых яслей, дом культуры коштам у 96.500 руб., лазню, дзве электрастанцыі і т. д.

— Праект прыкладнага статута арцелі—лепш не трэба. Хачу зрабіць толькі некалькі прапаноў: запісаць, каб сядзібны ўчастак не быў больш 25-30 сотых гектара, растэрміноўка плацяжоў за прапанага да ўступлення ў калгас каня каб была скарочана да трох гадоў.

— Ад імя калгаснікаў і калгасніц Чэрнігаўскай вобласці,—пачынае сваё выступленне тав. **Орэхаў** (калгас імя Куйбышэва, Пуціўльскага раёна).—другому ўсесаюзнаму з'езду калгаснікаў-ударнікаў, свайму любімаму ўраду, Цэнтральнаму Камітэту камуністычнай партыі і нашаму любімаму правадыру тав. Сталіну я прыношу палкае калгаснае прывітанне.

Заключную частку свайго выступлення тав. Орэхаў прысвячае праекту прыкладнага статута сельскагаспадарчай арцелі.

— Статут арцелі,—гаворыць ён, — з'яўляецца такім, аб якім марылі нашы калгасы. Я хачу зрабіць да яго толькі некалькі дадаткаў. У пункце аб арганізацыі брыгад трэба абавязкова прадугледзець і арганізацыю звенняў, якія на практыцы сябе апраўдалі. Спынюся на пункце аб прыёме аднаасобнікаў у калгас. Нельга даваць усім растэрмінавання плацяжоў за каня на 6 гадоў. Для некаторых гэты тэрмін трэба скараціць да двух гадоў, бо сярод аднаасобнікаў ёсць і такія, якія могуць скарыстаўшы доўгую растэрміноўку, свядома прадаць каня перад уступленнем у калгас. Агульнаму сходу калгаснікаў відней каму якую даць растэрміноўку.

У зал праходзіць дэлегацыя тульскіх рабочых, сустракаемая авацыяй з'езда.

— Пролетарыі горада Тулы, — гаворыць тав. **Баташэеў**,—прасілі перадаць з'езду ўдарнікаў калгасных палёў палкае рабочае прывітанне.

— На першым калгасным з'ездзе тав. Сталін у простых, зразумелых мільёнам людзей словах даў калгасам баявую праграму работы. Прайшло 2 гады, і вось небывалымі тэмпамі ствараецца ў нас новая вёска.

Перамогі заваяваны намі таму, што на чале рабочых і калгаснікаў стаіць партыя і любімы правадыр тав. Сталін.

Непераможны нашы фабрыкі і заводы, непераможны сталінскія калгасы. Няхай папробуюць любыя фашысты крануць хоць вяршок нашай зямлі, яны атрымаюць суровы адпор.

Пад шумныя воплескі тульская дэлегацыя перадае ў падарунак з'езду два самавары.

У часе прамовы тав. Баташэева на трыбуне з'яўляецца тав. **Сталін.** З'езд устае, сустракаючы правадыра бурнай, доўга незмаўкаючай авацыяй. — Давайце-ж— заканчвае тав. Баташэеў—пад кіраўніцтвам ленінскага Цэнтральнага камітэта і тав. Сталіна кавацьновыя перамогі сацыялізма.

— **Няхай жыве наша радзіма! Няхай жыве кіраўнік маскоўскіх большэвікоў тав. Кагановіч! Няхай жыве мудры правадыр, наш любімы, родны Сталін!**

Поўнай захапленняавацыяй сустракае зал дэлегацыю Асоавіяхіма — лётчыкаў, парашутыстаў, авіямадэлістаў, маракоў. Слова атрымлівае тав **ПЕНКІН**, які перадае з'езду палкае баявое асоавіяхімаўскае прывітанне.

— Вырас і ўзмацніўся многамільённы Асоавіяхім, разам з ім наша маскоўская арганізацыя. У нас 22 аэраклубы, якія маюць 96 самалётаў, абучаецца 800 маладых рабочых-лётчыкаў.

— Вось яны—лётчыкі, якія без адрыву ад вытворчасці займаюцца ў аэраклубах і ў дасканаласці авалодваюць тэхнікай пілатавання.— Вось—парашутысты, якіх у адной Маскве 2500. У нас у Маскве 600 тысяч працоўных займаецца стралковым спортам, 216 тыс. чалавек здалі нормы на варашылаўскага стралка **(Бурныя апладысменты).**

Будзем працаваць над тым, каб зрабіць кожны калгас крэпасцю абароны.

У заключэнні тав. Пенкін з вялікім уздымам гаворыць:

— Мы шчаслівы тым, што жывем, працуем і вучымся ў краіне будуючагася сацыялізма. Мы шчаслівы тым, што вучымся і будуем наша жыццё пад кіраўніцтвам вялікага правадыра, які вядзе нас да свабоднага, бліскучага, шчаслівага жыцця—тав. Сталіна. **(Бурныя апладысменты).**

Вось чаму мы запэўніваем наш урад і цябе, тав. Сталін, што калі нам навяжуць вайну, то мы ўсе як адзін, ад піонера да старыка, будзем біцца так, як не можа біцца ні адзін салдат капіталістычнага свету. Мы будзем біцца і перамагаць у паветры, на зямлі, на вадзе і пад вадою, бо мы з'яўляемся сынамі нашай вялікай радзімы, сынамі тых, хто рабіў рэвалюцыю, хто пабеданосна будуе сацыялізм, хто вядзе нас да вольнага, прыгожага і шчаслівага жыцця. **(Бурныя апладысменты).**

Дэлегацыя ўходзіць пад доўганезмаўкаючыя апладысменты.

На трыбуне тав. **СЕВЕРЫКОЎ** (старшыня калгаса «Путь социализма», Карэльскай АССР).

Тав. Северыкоў расказвае: «Мы адваёўваем зямлю ў лясоў, асвойваем цаліну. Далі нам заданне падняць 36 га, мы гэта заданне выканалі з дапамогай МТС. У гэтым годзе план пад'ёму цаліны—50 га, дадаткі. Трэба не забываць аб калгасных касах узаемадапамогі.

Тав. **УЦЕ БАЕВА** (даярка калгаса «Кзыл-Дэбе», Какчэтаўскага раёна, Карагандзінскай вобласці) гаворыць на сваёй роднай мове.

— У 1929 годзе арганізаваўся наш калгас. Тады некаторыя мясцовыя нашы арганізацыі дапусцілі памылку, абагульняючы ўсю жывёлу не астаўляючы жывёлы ў індывідуальным карыстанні калгаснікаў. Гэта скарысталі кулакі, баі, якія сталі агітаваць супроць калгасаў. У гэтыя гады жывёлагадоўля Казакстана многа страціла. У 1932 годзе пасля апублікавання вераснёўскага рашэння ЦК партыі былі створаны ўмовы для ўздыму жывёлагадоўлі. І за апошні час мы сапраўды дабіліся сур'ёзных зрухаў.

Затым для даклада мандатнай камісіі слова прадастаўляецца тав. **ЕЖОВУ**, спатканаму бурнымі, доўгімі апладысментамі.

У канцы ранішняга пасяджэння з'езд вітае дэлегацыя сталінскага трактарнага завода. Ад імя рабочых СТЗ—первенца першай пяцігодкі — выступае тав. **ОЎЧАРОЎ.**

— Ніхто іншы як тав. Сталін быў ініцыятарам стварэння нашага завода— першага трактарнага гіганта краіны. Завод быў пабудован у трудныя гады датэрмінова.

За час свайго існавання завод даў калгасным палям 140 тысяч трактараў. Гэта — палова ўсяго трактарнага парка Саюза. Цяпер мы працуем над новымі тыпамі трактараў, якія лепш, прадукцыйней за старыя. СТЗ—2, СТЗ—3—гэта тыя трактары, якія яшчэ больш паскораць рост нашага калгаснага сяла, гэта тыя трактары, якія ў любы момант будуць кінуты на абарону нашых граніц.

Калі з'езд гарачай авацыяй праводзіў дэлегатаў сталінградскага завода, у прэзідыум прышлі прадстаўнікі сярэдне-азіяцкіх рэспублік, каб ад імя калгасаў Узбекістана, Туркменіі і Таджыкістана перадаць свае падарункі: яркія каляровыя халаты, цюбецейкі, вышытыя па рысунку і афарбоўцы.

Дэлегаты падымаюцца са сваіх месц і доўга, горача з захапленнем апладзіруюць, калі падарункі перадаюцца таварышам **Сталіну, Молатаву, Кагановічу, Калініну, Варашылаву і Якаўлеву.**

Ранішняе пасяджэнне з'езда 15-га лютага закрываецца.

***

На ранішнім пасяджэнні з'езда 16-га лютага будуць прадаўжацца спрэчкі па дакладу тав. **Якаўлева.**

(БЕЛТА).

ДРУГІ УСЕСАЮЗНЫ З'ЕЗД КАЛГАСНІКАЎ-УДАРНІКАЎ

Спрэчкі па дакладу тав. ЯКАЎЛЕВА

Вячэрняе пасяджэнне 14 лютага

На вячэрнім пасяджэнні з'езда 14-га лютага прадаўжаецца абмеркаванне даклада тав. Якаўлева. З прамовай на сваёй роднай мове выступае тав. **ГАРЫБЯН** брыгадзір калгаса «Сям'я комунізма» (Вагаршапацкі раён, Арменія). Ажыццяўляючы ўказанні нашага правадыра тав. Сталіна, даныя ім на 1-шым з'ездзе калгаснікаў-ударнікаў, мы разгарнулі вялікую работу і сёння можам ганарыцца буйнымі дасягненнямі. У гэтай барацьбе мы перамаглі супраціўленне кулацкіх і дашнакаўскіх элементаў. Створан шырокі актыў, які згуртован вакол партыйных арганізацый. Тысячы жанчын вылучаны на кіруючую работу. Для нас адкрыты магчымасці казачных ураджаяў.

Новы статут сельгасарцелі паслужыць магутным рычагом для далейшага ўздыму калгаснай гаспадаркі.

Новы статут — магутны рычаг для перавыхавання калгасных мас.

Няхай жыве правадыр працоўных тав. Сталін!—заканчвае тав. Гарыбян.

Няхай жыве тав. Кагановіч!

Няхай жыве тав. Варашылаў!

На цюркскай мове гаворыць тав. **Мехціеў** — старшыня калгаса імя Багірава (Азербайджан).

— Раней забітая цюрчанка, — гаворыць ён, — сёння з'яўляецца аграномам, інжынерам, лётчыцай. У рэспубліцы выраслі дзесяткі тысяч сваіх работнікаў.

У 1934 годзе Азербайджан даў краіне 152 тысячы цэнтнераў бавоўны—112 проц. плана. Наш калгас выканаў заданне на 119 проц. Тав. Мехціеў указвае, што тэрміны, якія ўстаноўлены для аднаасобнікаў прадаўшых сваіх коней, — вялікі. Даволі 2-3 гады.

Прысядзібныя землі трэба аставіць толькі для агародаў і садоў. Пасеў на іх зернавых культур трэба забараніць. Ён адпягвае калгаснікаў ад вытворчасці. Пры прыёме ў калгас былых кулакоў не трэба дапускаць іх на адказную работу на працягу 3-х год.

Там, дзе нельга займацца свінагадоўляй, трэба дазволіць калгасніку трымаць у аднаасобным карыстанні 2 каровы або 1 карову і 1 ...

на трыбуне з'яўляецца тав. **Сталін.** Усе дэлегаты з'езда ўстаюць і бурнай авацыяй з захапленнем вітаюць тав. Сталіна.

— За 3 гады работы,—прадаўжае тав. Бурлака, — харкаўскі завод даў краіне 89.394 трактары **(апладысменты).** У сакавіку мы выпусцім стотысячны трактар.

Перад намі яшчэ задача—узброіць трактар новай тэхнікай, даць яму новую душу—дызель-матор. Гэта задача пастаўлена нашай партыяй, тав. Сталіным і тав. Орджанікідзе. Гэту задачу мы выканаем. І калі патрэбна будзе ад харкаўскага трактарнага завода, каб наш трактар забегаў у некалькі раз хутчэй, каб па свайму канструктыўнаму абліччу прыняў іншы выгляд і падабаўся наркому тав. Варашылаву, то такі трактар мы можам зрабіць **(Бурныя апладысменты).** Мы к гэтаму гатовы. У любы момант па загаду партыі, правадыра тав. Сталіна мы хутка перабудуемся і дамо такія машыны, якія звернуць любое свіное рыла, якое адважыцца сунуцца ў совецкі агарод.

Няхай жыве комуністычная партыя і правадыр сусветнага пролетарыята тав. Сталін! **(Бурныя апладысменты).**

Ад 22-тысячнага калектыва рабочых электразавода з'езд вітае тав. Тесленка. Ён заяўляе, што ў падарунак з'езду завод прынёс 10 камплектаў электраабсталявання для трактароў, каб Наркамзем прэміраваў імі МТС, якія лепш за другіх рыхтуюцца да сяўбы.

Партыя нам сказала — трэба даць у 1934 годзе 200 тысяч магнето. Да тэрміна мы адказалі — ёсць 200 тысяч.

Калі раней мы давалі 100 тысяч электралямпак у дзень, то цяпер даем 300 тысяч. Нашы пражэктары гараць на паравозах, асвятляюць буйнейшыя пабудовы, асвятляюць плошчы і вуліцы гарадоў. Гэта нашы пражэктары будуць шчупаць праціўніка і дапамогуць разбіць яго ўшчэнт.

З'езд праводзіць дэлегацыю бурнымі доўгімі апладысментамі.

Слова атрымлівае калгасніца арцелі імя Комінтэрна на Кіеўшчыне тав. **Дземчэнка.** Яна гаворыць аб барацьбе за ўраджай цукровых ...

— У 1933 годзе, — гаворыць яна,—мы атрымалі ўраджай буракоў толькі 50 цэнт. з гектара, а ў 1934 г. ужо 120 цэнт. На асобных участках мы дабіліся ўраджаю ў 140 цэнт. Даем абяцанне ў 1935 годзе дабіцца ўраджаю не менш 200 цэнт. цукровых буракоў з гектара.

— Няхай жыве наша вялікая партыя!

— Няхай жыве наш тав. Сталін!—заканчвае сваё выступленне тав. Капяева.

Апладысментамі сустракае з'езд з'яўленне на трыбуне тав. Н. І. **Бухарына.**

(Прамова тав. Бухарына будзе дана асобна).

Хваля апладысментаў пракочваецца па зале, калі да трыбуны чаканым крокам падыходзяць лётчыкі Асобай Чырвонасцяжнай Далёка-Ўсходняй арміі — удзельнікі лыжных пераходаў Нерчынск-Масква і Бачкарова-Масква, прышоўшыя вітаць з'езд.

Уважліва слухае з'езд расказ тав. Іцыксава аб тым, якіх поспехаў дабіліся байцы, камандзіры і палітработнікі АЧДУА у справе фізічнай падрыхтоўкі; аб тым якой любоўю і клопатамі акружалі калгаснікі ўдзельнікаў пераходу ў дарозе.

— Дазвольце запэўніць, што мы, людзі паветра, моцна ахоўваем нашы далёка-ўсходнія граніцы і ў любы момант гатовы даць адпор усім, хто паспрабуе напасці на нашу радзіму.

— Няхай жыве наш любімы нарком тав. Варашылаў!

— Няхай жыве комуністычная партыя і наш любімы правадыр тав. Сталін! Ура!

Уся зала падхапляе вокліч «ура». Дэлегаты ўстаюць і зноў грыміць авацыя ў гонар любімага правадыра і настаўніка.

Гарачае прывітанне з'езду ад імя ўдзельнікаў пахода Бачкарова-Масква перадае тав. **Мартынаў.**

З'езд, стоячы, бурнымі апладысментамі праважае байцоў АЧДУА, адважных сыноў нашай вялікай радзімы.

У канцы вячэрняга пасяджэння з'езд прымае рашэнне аб стварэнні камісіі для распрацоўкі праекта прыкладнага статута сельска-гас- ...

За новыя перамогі на фронце культурнага будаўніцтва

Прамова тав. Н. К. КРУПСКАЙ

Калгаснікі і калгасніцы — барацьбіты за большэвіцкія калгасы! Дазвольце перадаць вам большэвіцкае прывітанне! **(Апладысменты).**

Таварышы, у гэтым годзе спаўняецца 25 год з таго часу, як на міжнароднай жаночай канферэнцыі, якая адбывалася ў 1910 годзе ў Капенгагене, германская комуністка Клара Цэткін высунула прапанову: 8 сакавіка зрабіць днём агляду дасягненняў на міжнародным фронце барацьбы за вызваленне жанчын.

Пры памешчыках і капіталістах, пры старым гаспадарчым укладзе жанчына была падняволена. І вось 25 год ідзе гэта барацьба. Вы ведаеце, якое **В. І. Ленін** надаваў заўсёды значэнне гэтай барацьбе; як у сваіх артыкулах, так і ў сваіх выступленнях падкрэсліваў ён важнасць барацьбы за вызваленне жанчыны. Совецкая ўлада з першых-жа крокаў ураўняла жанчыну ў правах з мужчынай. Але не раз Уладзімір Ільіч гаварыў аб тым, што поўнага вызвалення жанчыны можна будзе дабіцца толькі пры соцыялізме.

І вось, таварышы, вы бачыце, к гэтай гадавіне—к 25-годдзю міжнароднага жаночага дня, мы можам сказаць: «У нашай краіне Советаў, пад кіраўніцтвам партыі, пад кіраўніцтвам тав. **Сталіна** мы атрымалі перамогу і на фронце вызвалення жанчыны, такую перамогу, якой няма яшчэ ў другіх краінах». **(Апладысменты).**

Таварышы, калі паміраў Уладзімір Ільіч, ён быў упэўнен, цвёрда ўпэўнен, ні мінуты ў яго сумнення не было ў тым, што пераможа ў нашай краіне Советаў калгасны лад. Але таксама прадбачыў ён на гэтым шляху і ўсе труднасці. Труднасці былі вялікія. Усе вы перажывалі іх, перажывалі і ведалі, з якой барацьбой прыходзілася заваёўваць кожны крок. Без барацьбы, без кіраўніцтва партыі ...

В. І. Ленін падкрэсліваў важнасць работы на фронце культуры і асаблівую важнасць гэтай работы на сяле. Ён гаварыў аб тым, што масы павінны самі брацца за справу культурнага будаўніцтва. І вось, таварышы, на гэты бок справы я хацела-б асабліва звярнуць вашу ўвагу.

Зараз на аснове нашых дасягненняў, на аснове росту свядомасці, на аснове росту нашых арганізацыйных навыкаў мы павінны на гэта пытанне звярнуць асаблівую ўвагу. Выступаўшыя дэлегаты многа гаварылі аб тым, што будуюцца хаты-чытальні, клубы, дамы культуры. Гэта, вядома, важна. Але важна таксама глядзець і на тое, як яны працуюць, бо можа быць пабудаваны найлепшы будынак пад клуб, а работа ў гэтым клубе можа быць нікуды нягоднай. Можа быць пабудавана вельмі добрая бібліятэка, а работа ў гэтай бібліятэцы можа быць нікуды няварты.

Мне здаецца, што трэба часцей на агульных сходах калгасаў высоўваць пытанні культурнага будаўніцтва, трэба ўзяцца ўпчыльную за ўчот культурных запатрабаванняў.

Зараз гаварыць на гэтым з'ездзе аб такіх рэчах, як аб карысці граматнасці, аб карысці ведаў — наўрад ці трэба. Няма такога чалавека — ні маладога ні старога, — які-б усімі сіламі не хацеў набыць больш ведаў. Асабліва жанчыны адчуваюць гэта. Ім у справе прасоўвання часта перашкаджае недахват ведаў.

... ваць у перадавым раёне Ленінграда, у Выбаргскім раёне. Паўстала пытанне аб школах граматы. Самі рабочыя ўзяліся за ўлік няграматных і на працягу якога-небудзь тыдня ўстанавілі, колькі і на якім заводзе няграматных, зараз-жа паклапаціліся аб тым, як знайсці памяшканне. Рабочыя самі кантралявалі заняткі кожнага выкладчыка, прыходзілі і гаварылі, што гэты выкладчык не так выкладае, як трэба, ён займаецца ў паасобку з вучнямі і не ўмее займацца з класам. І многа каштоўных заўваг прыносілі рабочыя.

Цяпер, таварышы, не толькі рабочыя культурна выраслі, але культурна вырасла і калгасная маса, і яна можа арганізаваць ўлік культурных патрэбнасцей, можа вызначыць, дзе і ў якім месцы што трэба наладжваць, як трэба ставіць работу і ў бібліятэцы, і ў клубе, і ў доме культуры.

Кожная такая ўстанова з'яўляецца арганізуючым культурным цэнтрам. Мы ведаем на прыкладзе асобных хат-чытальнь, дамоў культуры, якую вялікую культурную работу яны могуць развіць.

Спынюся, таварышы, яшчэ на адным. Вы ведаеце з даклада тав. **Молатава** на VII з'ездзе советаў аб тых зменах, якія ўносяцца ў нашу канстытуцыю. Ведаеце, што Уладзімір Ільіч калі былі ўнесены абмежаванні ў канстытуцыю, гаварыў аб тым, што гэта выклікана грамадзянскай вайной, гэта выклікана нізкім культурным узроўнем насельніцтва. А зараз, калі мы бачым, што ў нас умацоўваецца калгасны лад, калі мы бачым рост свядомасці на- ...

... грошай на іх многа, а дзеці так сядзелі замкнутымі, сумавалі, на вуліцу іх не выводзілі. Маладзенькія дзяўчаты, якія былі да іх прыстаўлены, не ведалі, што з імі рабіць. Гавораць, цацак з Масквы не прысылаюць, а навакол колькі хочаш шышак, кругом ідзе будаўніцтва, многа ўсякіх цурубалак, з якімі дзеці маглі-б гуляць, ёсць кветкі, усяго многа і ніхто гэтага не прынясе. Ніхто не расчысціць дарогу, каб можна было вывесці дзяцей гуляць. На яслі грошай затрачана многа, а работа пастаўлена дрэнна, і вось неабходна увага з боку калгасаў да ясляў.

І затым пытанне школы. Вядома, зараз я павінна сказаць, што школе аддаецца многа ўвагі. Мне тут прыходзілася размаўляць са старшынямі сельсоветаў, якія прымалі ўдзел у соцспаборніцтве на лепшую пабудову школ. Дык у іх дакладах, у іх расказах было вельмі многа цікавага. Яны расказвалі, як яны вядуць кантроль над усёй работай з дня ў дзень, не тады, калі прарыў, а глядзяць з дня ў дзень, як ідзе справа. І многа другога цікавага расказвалі яны аб сваёй рабоце. Распытвала я тут дэлегатак на з'ездзе—а як дзяўчат цяпер пускаюць у школу? На мяне паглядзелі — бач, не ведае, што цяпер робіцца. Якая-ж маці не пускае цяпер сваю дачку ў школу? Ну, добра, пускаюць у школу ўсе, гэта добра, але трэба таксама клапаціцца аб выхаванні дзяцей. Калі ў нас пануючым быў дробнаўласніцкі лад, тады-ж бацькі як выхоўвалі сваіх дзяцей? Толькі аб сваім доме клапаціся — вучылі іх, а аб другім ні аб чым не думай. Такое выхаванне было. А зараз народ другі стаў. Вось з гэтай трыбуны, калі таварышы выступалі, відаць было, як у іх ужо склаліся і іншыя адносіны да працы, і іншыя адносіны да ...

буйваліцу.

Пад апладысменты зала тав. Мехціеў заканчвае сваё выступленне.

Няхай жыве вялікі правадыр, мудры настаўнік тав. Сталін!

Затым для прывітання з'езда ў залу пасяджэння ўваходзяць дэлегацыі рабочых харкаўскага трактарнага завода і маскоўскага электразавода.

Ад пролетарыяў ХТЗ выступае тав. **БУРЛАКА**.

— Для барацьбы з паміраючым класам — кулацтвам, якое выступала супроць калектывізацыі, супроць партыі, мы, — гаворыць ён, — рушылі магутныя калоны сталёвых коней. Яны вырашылі пытанне, дапамаглі вам, таварышы-калгаснікі, забіць асінавы кол у магілу кулацтва. У нашай рабоце была адзіная воля ўсяго калектыва пад кіраўніцтвам Цэнтральнага Камітэта партыі, любімага правадыра тав. Сталіна. **(Бурныя апладысменты).**

У часе прамовы тав. Бурлака буракоў, аб знаме ў брыгадзе і брыгадзіру, аб каші, аб культурным жыцці свайго сяла.

Мы дажылі да добрага. Вось-жа магу я на з'ездзе пагаварыць з тав. Сталіным, як з добрым таварышом **(доўгія апладысменты)**. І вось кожны з вас можа звярнуцца да яго, як да бацькі роднага.

Нас клічуць к таму, каб жыць яшчэ лепш. Сапраўды трэба жыць лепш, прыгажэй.

Пад шумныя воплескі з'езда тав. Дземчэнка заканчвае:

— Няхай жывуць т. Варашылаў і т. Будзённы, каб яшчэ больш мацнела наша Чырвоная армія, каб яшчэ мацней была абарона нашай радзімы, каб яшчэ лепш уладалі сваёй зброяй!

—Няхай жыве наш родны Іосіф Вісарыёнавіч Сталін!

Калгасніца **Каняева** з калгаса «13 лет РККА», Рыльскага раёна, Курскай вобласці, расказвае з'езду аб барацьбе калгасніц за павышэнне ўраджайнасці цукровых буракоў.

папарчай арцелі і выбрае яе ў складзе 167 чалавек.

Бурнымі апладысментамі суправаджаецца выбранне першага члена камісіі тав. Сталіна.

Пад апладысменты ў камісію выбіраюцца тт. Молатаў, Кагановіч, Варашылаў, Калінін, Мікаян, Петроўскі, Ахун-Бабаеў, Чарвякоў, Якаўлеў, Чэрноў, Ежоў, Будзённы, Муралаў, Цылько, Ошмарын, Ішчэнка, Міхайлаў, Клейнер.

У склад камісіі выбраны прадстаўнікі дэлегацый усіх рэспублік, краёў і абласцей, прысутных на з'ездзе.

Старшынёю камісіі выбран наркомзем земляробства СССР тав. Чэрноў.

⁂

15-га лютага з 10 гадзін пачнецца ранішняе пасяджэнне Усесаюзнага з'езда калгаснікаў-ударнікаў. У парадку дня працяг спрэчак па дакладу тав. Якаўлева.

Увечары пасяджэння не будзе. Будзе працаваць камісія.

(БЕЛТА).

Пятрусь БРОУКА

Заможнасць

За сялом,
на ўзгорку,
дзе лесу пачатак,
перамытая сонцам,
дажджамі і часам —
дажывала старэчая хата
дзеда Тараса.
Мы яе аднавілі,
працавалі ў дзве змены....
(Час зусім быў малы —
дзеду грукала сто).
Мы паклалі падруб,
пакляй выбілі сцены,
з дошак зладзілі—новых —
падлогу і столь.
І мы йдзем да яго
прывітаць з новым годам
у адноўпенай хаце.
Каля ганку бяроза,
яго аднагодак,
нас чакае на варце.
Добра знаем,
што зроблена мала...
Нам-жа вочы не засціць -
яшчэ не ўсё,
а кавалак вялікага шчасця
мы ў сэрцы нясём,
што калгасны пастух
дзед Тарас будзе рады,
знае ён,
што таго аднаму не зрабіць —
колькі дзён
комсамольская наша брыгада
папяншала яго добрабыт.
І цяпер
мы зусім у святочным настроі,
узыходзім
на ганак яго весялей...
Пераходзім парог —
пахне свежай смалою,
першым снегам
іскрыцца абрус на стале.
Можа сотню маланак
раскінула лямпа на сцены,
што як люстры кругом.
Сустракае Тарас...
Валасы яго белаю пенай
узняліся над гордым ілбом.
Гарнітур з-пад іголкі
і кашуля узорам на дзіва.
Ён вітае ўсіх нас
з урачыстасцю нейкай...
І ківаюць са сцен
пагаджальна — маўкліва
берасцяныя трубы,
ражкі і жалейкі.
Потым
садзіць усіх
каля століка ўздоўж,
дзе бліны,
як гара, узняліся...
І маладшая ўнучка
у трыццаць гадоў
нам падносіць з павагаю
поўныя місы.
Роўна ставіць у рад
кубкі з мёдам пахучым,
і здавалася быццам —
вось толькі з ракі
рыбы б'юцца хвастамі
на патэльнях пякучых,
з розных пушчаў ў талеркі
прышлі барвікі.
Смажаніны кругом,
толькі ведай бяры,
агуркі па сярэдзіне
леглі градою,
залатыя галовы
схілілі—сыры —
і па хаце запахла
кругом сырадоем.
І па хаце
пабегла гаворка і смех,
мы-ж,
узняўшы ўсе кубкі,
сказалі Тарасу —
ты заслужаны ў нас чалавек,
табе сотня гадоў
і пяцьсот працадзён
за плячыма ў калгасе.
І ў цябе
яшчэ многа юнацкай крыві,
і як сонца
прыносіць вясну у прыполе,
як рассыплюцца стрэлы
вясёлай травы,
ты яго спаткаеш
і праводзіш на полі.
Твае войска выходзіць
на багатую пашу
і ты граеш яму,
ды з любоўю такой,
на трубе берасцянай
зялёныя маршы,
што чуваць як у вымя
ідзе малако.
І за сотню гадоў,
што сягодня сустрэлі мы,
і за тыя, што будуць
яшчэ ў жыцці —
мы цябе адзначаем
музычнаю прэміяй,
толькі знай, што круці.
І мы бачым
як горда яго галава,
як яснее яна
ад вялікага часу —
І да самае глыбіні
Ленскі спяваў,
першы раз у жыцці
у хаціне Тараса.

ніколі не было-бы заваявана калгасны лад. За час, які прайшоў са смерці Ільіча, партыя крок за крокам ішла па ленінскаму шляху, які прывёў яе да перамогі соцыялізма ў нашай краіне.

І тут, таварышы, з асаблівай яркасцю выявілася ясная мысль, цвёрдасць у правядзенні ленінскіх запаветаў з боку тав. **Сталіна. (Апладысменты).** Ён пастаянна ўказваў, за што трэба змагацца ў даны момант, каб прасоўвацца далей. Вось чаму і акружаюць яго партыя, рабочыя і калгаснікі такой любоўю і такой павагай. **(Апладысменты).**

Усе памятаюць, усе ведаюць прамову тав. Сталіна на першым з'ездзе калгаснікаў-ударнікаў. Тут усе выступаўшыя жанчыны спасылаліся на гэту прамову. Яна мела каласальнае значэнне. За тыя два гады, якія прайшлі з таго часу, змянілася ўсё жыццё вёскі. Тое, што робіцца на сяле, адбіваецца і на тым, што робіцца ў горадзе. Па меры таго, як умацоўваецца калгасны лад, умацоўваецца і ўвесь наш соцыялістычны лад, умацоўваецца соцыялізм у нашай краіне Советаў.

Вось праходзіла перадвыбарная кампанія. І ў часе гэтай перадвыбарнай кампаніі кінулася ў вочы, як павысілася свядомасць мас і асабліва як павысілася свядомасць жанчын. Тав. Ленін гаварыў: «Гвозд будаўніцтва соцыялізма ў арганізацыі». І вось мы бачым, што зараз масы працоўных і ў горадзе і ў вёсцы сталі куды больш умела, куды больш выразна арганізоўваць усю работу. Гэта вялікае заваяванне.

Гэта дасягненне, несумненна, мае міжнароднае значэнне. На XVII з'ездзе партыі тав. Сталін гаварыў, што замежныя рабочыя, рабочыя Захада называюць нашу краіну Советаў ударнай брыгадай у барацьбе за соцыялізм. Гэта, — гаварыў тав. Сталін, — ганаровае званне, і гэта абавязвае нас весці асабліва ўпартую барацьбу за соцыялізм.

І вось, таварышы, у міжнародны дзень работніц у гэтым годзе мы можам сказаць, што ў нас у справе вызвалення жанчын ёсць буйныя дасягненні. Дапамагла гэтаму наша перамога і на фронце калгаснага будаўніцтва.

Але, таварышы, мы не можам, не павінны закрываць вочы на тыя задачы, якія стаяць перад намі. Неабходна яшчэ вялікая работа. У апошніх сваіх артыкулах

І тут пытанне такое ўзнікае: адарвацца, уйсці з калгаса не ўсякі можа. Наладжваюцца курсы для калгасніц. Але вось мне расказвала адна маладая дзяўчына — старшыня калгаса: атрымала яна пуцёўку на курсы, узрадвалася, сабралася ехаць. А да яе прыходзяць калгаснікі і гавораць: Маша, як-жа ты паедзеш? У нас-жа не загатоўлена тое і тое, у калгасе трэба зрабіць тое і тое і т. д. І яна расказвае: я дзве ночы праплакала, усё ніяк рашыць не магла — ехаць мне ці не ехаць? І вось потым рашыла, што не паеду, а папрацую ў калгасе, давяду справу да канца, зраблю калгас узорным.

Адарвацца ад той работы, якую вядзеш, бывае цяжка. Трэба стварыць магчымасць вучыцца на месцы. Але для гэтага культурную работу ў калгасе трэба паставіць ва многа раз шырэй і глыбей, чым гэта робіцца цяпер.

Зараз калгасы ўжо настолькі арганізаваны, што калгаснікі могуць паставіць улік культурных патрэбнасцей. Яны могуць выявіць, ці асталіся ў калгасе няграматныя, ці многа малапісьменных. Яны могуць выявіць і тое, колькі ёсць жадаючых вучыцца далей, якую школу трэба арганізаваць для дарослых: ці толькі пачатковую агульнаасветную, ці павышанага тыпу, якія курсы трэба наладзіць, якія лекцыі арганізаваць і т. д.

Зараз у нас расце калгасная інтэлігенцыя. Учора мы слухалі выступленне таварыша агранома, гаварыўшага аб жыцці раслін, аб раслінаводстве. На месцах многа такіх аграномаў, такіх настаўнікаў, такіх тэхнікаў, якія могуць і імкнуцца перадаць свае веды калгасным масам. Калгасная інтэлігенцыя дапамагае калгаснікам у набыцці ведаў, яе трэба акружыць увагай. Улік культурных патрэбнасцей — гэта надзвычай важная справа.

А то ў нас бывае так — ідзеш у клуб, а ў клубе гавораць не аб тым, што цікавіць калгаснікаў, не аб тым, што ім трэба для данага момента. Ёсць хаты-чытальні, але часта гэтыя хаты-чытальні стаяць на запоры. Трэба, каб уся культработа была арганізавана так, каб яна пашырала гарызонт калгасніка, каб яна ахапляла ўсіх калгаснікаў пагалоўна, каб яна давала тыя веды, якія ім патрэбны.

Мне, таварышы, успамінаецца 1917 год, калі прыходзілася працаваць ... сельніцтва, зараз гэтыя абмежаванні ўжо не патрэбны. Адсюль, з гэтай трыбуны, ужо рад дэлегатаў гаварылі аб тым, што азначаюць гэтыя змены ў канстытуцыі. Яны азначаюць, што ўзрастае самадзейнасць насельніцтва, што куды мацней і арганізаваней будзе ўлада на месцах, улада советаў.

І перад жанчынай адкрываецца яшчэ шырэйшае поле для грамадскай работы, але, таварышы, неабходна, каб гэта работа як мага цясней увязвалася з набыццём ведаў. А то ножніцы вялікія ў нас паміж ростам свядомасці і паміж узроўнем ведаў.

Цяпер па пытанню аб людзях. Часта ў бібліятэкі, хаты-чытальні, дамы культуры даюць людзей выпадковых, тых, якія непрыгодны на іншай рабоце. А падбор людзей мае вельмі вялікае значэнне. Мы бачылі, якое велізарнае значэнне меў падбор людзей у палітаддзелы, куды партыя паслала лепшых сваіх работнікаў. Надзвычай важан падбор людзей і на фронце культуры. Трэба, каб кожны работнік на фронце культуры лічыў за гонар працаваць у калгасе, каб ён гэта лічыў ганароваю пасадаю, а не такою, якая з'яўляецца толькі часовым абавязкам, пакуль не знойдзеш лепшай работы. Вось трэба калгаснікам дабівацца добрага падбору людзей.

На што яшчэ трэба звярнуць увагу? Трэба звярнуць увагу на тое, каб у кожнай культурнай установе падбіраўся і вырошчваўся добры актыў, але каб гэты актыў не замыкаўся. А то ёсць хата-чытальня, збіраецца некалькі чалавек комсамольцаў і комсамолак каля гэтай хаты-чытальні і справе канец, а астатняе насельніцтва не ведае нават, што гэта за хата-чытальня такая. Ніхто туды не заглядвае. Актыў патрэбен не для таго, каб саміх сябе абслугоўваць, а для таго, каб абслугоўваць пагалоўна ўсё насельніцтва. Гэта пытанне надзвычай важнае.

Адносна дзяцей. Бываюць выпадкі, што ў калгасах эканомяць на ўстановах для дзяцей; лічаць, што гэта справа другарадная, што важна аддаваць увагу толькі гаспадарчым патрэбам. З гэтым трэба змагацца. На дзецях, на расходах на дзяцей эканоміць не трэба. І потым, таварышы, трэба сачыць, як гэтыя дзіцячыя сады і яслі працуюць. Мне прышлося бачыць у мінулым годзе калгасныя дзіцячыя яслі. Затрачвала

да працы, ... грамадскай уласнасці, і іншыя адносіны да ўсёй грамадскай справы. Вельмі многія з выступаўшых гаварылі аб тым, што яны клапоцяцца не толькі аб сваім калгасе, але клапоцяцца аб тым, каб выцягнуць больш слабыя калгасы. Вось гэтыя клопаты аб правільнай пастаноўцы працы, гэтыя клопаты аб грамадскай маёмасці, аб усім калгасным руху ў цэлым — паказваюць, што стары дробнаўласніцкі погляд, што «кожны за сябе, а гасподзь бог за ўсіх», што гэты погляд адышоў у мінулае і што зараз пачынае ў калгасе ўмацоўвацца псіхалогія пролетарская, уменне па-пролетарску падыйсці да цэлага раду пытанняў.

Вось раней работніца з фабрыкі расказвала, што калі здарыцца якая-небудзь бяда, усе таварышы зараз-жа дапамагаюць. А вось прыехала я ў вёску, — расказвала яна, — б'юся над сваёй палоскай і ніхто мне не дапамагае. Так гэта было, калі была дробная сялянская гаспадарка. Інакш гэта цяпер. І таму цяпер калгасніца можа па-сапраўднаму выхоўваць дзяцей, выхоўваць з іх калектывістаў, людзей, якія дакончаць пачатую справу будаўніцтва соцыялізма.

Дазвольце, таварышы, не ўдавацца ў падрабязнасці, як і што трэба рабіць на культурным фронце. У кожным асобным калгасе, у кожнай асобнай вобласці, рэспубліцы трэба ведаць усе дробязі, трэба умець уваходзіць у гэтыя дробязі і будаваць усё жыццё так, каб яно сапраўды стала культурным, каб яно было пабудавана так, як таго хацеў Ленін.

Веды і навука ўвайшлі ў быт, і тут справа не толькі ў будаўніцтве культурных установаў, справа ў пастаноўцы ўсёй культработы, і вам на месцы відней, дзе што трэба прадпрыняць на культурным фронце.

Дазвольце, таварышы, гэтым закончыць. Дазвольце выказаць надзею, што на культурным фронце і на фронце вызвалення жанчыны, пад кіраўніцтвам нашай партыі, пад кіраўніцтвам тав. **Сталіна**, мы выканаем тыя абавязкі, якія накладае на нас званне ўдарнай брыгады сусветнага пролетарыята.

Няхай жыве сусветная рэволюцыя! **(Бурныя доўгія апладысменты. Усе ўстаюць. Воклічы: «Няхай жыве тав. Крупская! Ура!»).**

ПАСТАНОВА XI УСЕБЕЛАРУСКАГА З'ЕЗДА СОВЕТАЎ
АБ СТАНОВІШЧЫ І РАЗВІЦЦІ ЖЫВЕЛАГАДОЎЛІ Ў БССР

Заслухаўшы даклад наркома земляробства БССР тав. **Бенека** і упаўнаважанага Наркамсоўгасаў СССР тав. **Жолудзева** аб становішчы і задачах развіцця жывёлагадоўлі ў БССР, XI усебеларускі з'езд советаў пастанаўляе:

«Праблема жывёлагадоўлі з'яўляецца зараз такой-жа першачарговай праблемай, якою была ўчора ўжо вырашаная з поспехам праблема зерневая» (З даклада тав. Сталіна на XVII з'ездзе ВКП(б).

«Перамога калгаснага ладу ў вёсцы, забяспечыўшая паспяховае вырашэнне зерневай праблемы, стварыла спрыяючыя ўмовы для шпаркога развіцця жывёлагадоўлі ў соўгасах, калгасах і асабістай гаспадарцы калгаснікаў. Арганізаваныя ў апошнія гады буйныя жывёлагадоўчыя соўгасы і калгасныя таварныя фермы сталі асноўнай базай уздыму жывёлагадоўлі, паляпшэння якасці жывёлагадоўлі і росту таварнай прадукцыі». (З пастановы чэрвеньскага пленума ЦК ВКП(б).

Перамога калгаснага ладу, вырашэнне зерневай праблемы, рост і ўмацаванне соўгасаў, арганізацыйна-гаспадарчае і палітычнае ўмацаванне калгасаў і падцягванне адстаючых, паспяховае выкананне сельска-гаспадарчых работ 1933 і 34 гг., умацаванне раёнаў моцнымі большавіцкімі кадрамі, дапамога і ўвага, аказваемая саюзным урадам і партыяй справе жывёлагадоўлі, велізарныя магчымасці па стварэнню кармовай базы стварылі ў БССР усе неабходныя ўмовы для паспяховага вырашэння жывёлагадоўчай праблемы — асноўнай важнейшай задачы партыі ў вёсцы.

БССР мае некаторыя зрухі ў развіцці соцыялістычнай жывёлагадоўлі. Так, у 1934 г., у параўнанні з 1928 г., стада ўсіх соўгасаў павялічылася: па конях з 5,8 тыс. галоў да 24,8 тыс., па буйнай рагатай жывёле — з 13,6 тыс. да 75,6 тыс., па свінях — з 2,5 тыс. да 161,8 тыс. і па авечках з 0,5 да 3,4 тыс. галоў. За гэты-ж перыяд, у адпаведнасці з ростам калектывізацыі, мы маем рост па конях з 4,5 тыс. галоў да 389 тысяч, па буйнай рагатай жывёле з 12,9 тыс. да 513,2 тыс., па свінях з 3,1 тыс. да 186,9 тысяч і па авечках з 6,8 тыс. да 134,8 тыс. галоў.

Аднак, не гледзячы на гэты рост і спрыяючую базу для развіцця соцыялістычнай жывёлагадоўлі, агульнае становішча жывёлагадоўлі БССР застаецца яшчэ нездавальняючым.

У той час як ва ўсім Советскім Саюзе, 1934 год у адпаведнасці з указаннямі правадыра партыі тав. Сталіна, на справе з'явіўся годам пералому да ўздыму жывёлагадоўлі, асабліва свінагадоўлі, па БССР працягваецца памяншэнне агульнага пагалоўя жывёлы за выключэннем буйнай рагатай жывёлы.

Работа большасці жывёлагадоўчых соўгасаў і калгасных жывёлагадоўчых ферм пастаўлена дрэнна. Не наладжан догляд і кармленне

[illegible]

нікаў, забяспечыць безумоўна поўнае выкананне кожным раёнам, советам і гаспадаркай дзяржаўных планавых заданняў па развіццю жывёлагадоўлі і стварэнню кармовай базы. З'езд асабліва падкрэслівае адказнейшую ролю сельсоветаў у выкананні плана развіцця і паляпшэння жывёлагадоўлі і даручае ЦВК БССР распрацаваць і правесці спецыяльныя мерапрыемствы па паляпшэнню кіраўніцтва жывёлагадоўляй з боку сельсоветаў, узмацненню работы жывёлагадоўчых секцый с.-сов. і дэпутацкіх груп у соўгасах калгасах і фермах.

З'езд советаў ухваляе зацверджаны СНК БССР дзяржаўны план развіцця жывёлагадоўлі і абавязвае ўрад БССР, зямельныя, соўгасныя і нізавыя советскія арганізацыі ажыццявіць наступныя мерапрыемствы:

I. У ГАЛІНЕ ПАЛЯПШЭННЯ І РАЗВІЦЦЯ ЖЫВЁЛАГАДОЎЛІ Ў СОЎГАСАХ

З'езд заклікае ўсіх спецыялістаў, усіх рабочых і работніц соўгасаў пабаявому выканаць дырэктывы партыі і ўрада аб ператварэнні соўгасаў ва ўзорныя соцыялістычныя гаспадаркі. Зоатэхнікі, свінаркі, скотніцы соўгасаў павінны паказаць усім астатнім работнікам жывёлагадоўлі ўзоры чэснай, ударнай работы, павінны разгарнуць соцыялістычнае спаборніцтва на своечасовае выкананне дзяржаўных планаў, мясаздачы, паляпшэнне пароды жывёлы і павышэнне яе прадукцыйнасці з тым, каб ператварыць соўгасы ў сапраўды ўзорныя гаспадаркі і важнейшую крыніцу дзяржаўнай дапамогі калгасам у справе развіцця калгасна-таварных ферм і паляпшэння прадукцыйнасці іх жывёлагадоўлі.

З'езд советаў **абавязвае** Наркамзем, Упоўнаркомсоўгасаў, дырэктароў трэстаў, соўгасаў, ОРС'аў і калгасаў правесці наступныя мерапрыемствы па соўгасах БССР:

1. Для поўнага забеспячэння жывёлы соўгасаў сваімі ўласнымі грубымі, сакавітымі і ў максімальнай ступені канцэнтраванымі кармамі, расставіць пагалоўе буйнай рагатай жывёлы і свіней па соўгасах, у адпаведнасці з кармовай базай, у кожным соўгасе, забяспечыўшы, каб кожны соўгас меў жывёлу ўсіх відаў.

2. Ужо з вясны 1935 г. устанавіць у кожным соўгасе севазвароты, у адпаведнасці з напрамкам соўгаса, рэзка пашырыўшы пасевы кармовых траў, караняплодаў і бульбы, адначасова з гэтым рашуча ўзмацніўшы работу па паляпшэнню натуральных сенажацей і выпасаў і адначасова дабіваючыся рашучага павелічэння ўраджайнасці.

3. Выкананне ўсіх колькасных і якасных паказальнікаў плана на 1935 год мае рашаючае значэнне для ўздыму жывёлагадоўлі. З'езд патрабуе ад усіх соўгасаў і арганізацый правядзення рашучай барацьбы за канкрэтнае ажыццяўленне гэтых паказальнікаў на падставе ра-

[illegible]

З'езд советаў прапануе НКЗ, РВК, райза, сельсоветам і праўленням калгасаў:

1. Забяспечыць безумоўнае выкананне дзяржаўнага плана развіцця пагалоўя ферм і плана вырошчвання маладняка, плана здачы прадукцыі дзяржаве, плана забеспячэння стада памяшканнямі і кармамі, мабілізуючы вакол гэтых мерапрыемстваў ініцыятыву і ўвагу шырокіх мас калгаснікаў, як вакол важнейшага дзяржаўнага задання.

2. Дэтальна праверыць гатоўнасць кожнай фермы да масавых ацёлаў, апаросаў, акотаў, неадкладна знішчыць выяўленыя недахопы, забяспечыць увесь прыплод цёплым сухім, светлым памяшканнем, лепшымі кармамі і найбольш кваліфікаваным доглядам.

3. Весці сістэматычны нагляд за становішчам маладняка па кожнай ферме, не пакідаць ніводнага выпадку захворвання і падзяжу маладняка без дэтальнага расследвання, неадкладна знішчаючы прычыны, якія выклікаюць захворванне або падзеж, з прыцягненнем канкрэтных вінаватых да адказнасці.

4. Забараніць выбракоўку і забой маладняка калгасамі без ведама райза. Разам з гэтым райвыканкомам арганізаваць продаж маладняка калгасамі, маючымі яго (маладняк) звыш устаноўленага плана, тым калгасам, якія арганізуюць новыя фермы або ад уласнага прыплоду не могуць забяспечыць выканання плана.

Побач з безумоўна поўным захаваннем прыплоду ад аграмаджанага стада, з'езд абавязвае органы Наркамзема, РВК, сельсоветы забяспечыць пакупку і кантрактацыю да 1-IV 1935 г. не менш 63.000 цёлак у калгаснікаў і аднаасобнікаў, а таксама пакупку 1.000 галоў маладняка буйнай рагатай жывёлы і 10.000 парасят у соўгасах для пашырэння існуючых ферм і арганізацыі новых.

Абавязаць усе соўгасы прадаваць калгасна-таварным фермам маладняк высокай якасці, годны для аднаўлення.

Устанавіць, што калгаснік, выгадаваўшы і прадаўшы калгасу цёлку ўзростам не менш 4-х месяцаў, атрымлівае, акрамя платы грашыма па канвенцыйнай цане, дадаткова 10—15 працадзён у залежнасці ад упітанасці здаваемай цёлкі.

5. Арганізаваць пакупку жывёлы калгасамі так, каб ужо да 1-IV 1935 г. не было ні аднаго калгаса без аграмаджанага стада жывёлы і да канца 1935 года — ні аднаго калгаса без аграмаджанага стада свіней і авечак. Пры гэтым з'езд асабліва падкрэслівае недапушчальнасць прадаўжаючайся ў радзе калгасаў недаацэнкі справы свінагадоўлі і авечкагадоўлі і патрабуе большай увагі да гэтых важнейшых галін жывёлагадоўлі.

6. З'езд асабліва падкрэслівае неабходнасць рашучага ўзмацнення барацьбы з брудам на канюшнях, скотных дварах і свінарніках. Барацьба за чыстату жывёлы і жывё-

[illegible]

калгасам па вырошчванню маладняка.

6. Усямерную дапамогу аказаць калгаснікам і аднаасобнікам у развіцці птушкагадоўлі і трусагадоўлі, паставіўшы як асноўную задачу перад птушка-інкубатарнымі станцыямі і птушка-трусасоўгасамі забеспячэнне калгаснікаў маладняком племптушкі і трусоў.

IV. АБ КАНІ

Адзначаючы, што па конскаму пагалоўю працэс скарачэння не спыніўся і да апошняга часу (у параўнанні з 1933 годам агульнае пагалоўе коней у 1934 г. знізілася на 9,2 проц., у тым ліку па рабочых конях на 10 проц.), з'езд асабліва падкрэслівае, што пастанова чэрвеньскага пленума ЦК ВКП(б) і ліпеньскага пленума ЦК КП(б)Б аб захаванні і эксплаатацыі коней, Наркамземам, Упоўнаркомсоўгасаў, РВК, сельсоветамі і праўленнямі калгасаў выконваецца зусім нездавальняюча, у выніку чаго ў радзе раёнаў мае месца масавае абарціраванне конематак, вялікі процант непрацаздольных коней і значны падзеж коней. Такое становішча конскай цягавай сілы з'яўляецца прамой пагрозай у справе добраякаснага і своечасовага правядзення веснавой сяўбы.

1. З'езд абавязвае **Наркамзем**, Упоўнаркомсоўгасаў, РВК і сельсоветы ўзяць пад непасрэдны нагляд справу захавання і аднаўлення конскага пагалоўя. Не пакідаць без рэагавання ні аднаго выпадку адхілення ад правядзення ўстаноўленых партыяй і ўрадам мерапрыемстваў па захаванню і эксплаатацыі каня, жорстка караючы вінаватых у парушэнні, у прыватнасці за дапушчэнне абарціравання кабыліц.

2. З'езд абавязвае Наркамзем і раённыя выканаўчыя камітэты давесці ў 1935 г. колькасць конегадоўчых калгасных таварных ферм да 280 з пагалоўем 13,0 тысяч, у тым ліку матак—5,9 тысячы вытворнікаў — 300 і ўзяць пад спецыяльны нагляд работу конных заводаў, як важнейшую аснову развіцця племянных коней.

3. З'езд абавязвае РВК, сельсоветы і праўленні калгасаў забяспечыць выдзяленне канцэнтратаў і грубых кармоў у браніраваны фонд для веснавой пасеўкампаніі кожным калгасам, у адпаведнасці з устаноўленым планам.

4. Прапанаваць Наркамзему, Упоўнаркомсоўгасаў і РВК арганізаваць справу куплі і кантрактацыі калгасамі і соўгасамі жарабят прыплоду 1935 г. у аднаасобнікаў.

5. Для папаўнення рэсурсаў цягавай сілы ў сельскай гаспадарцы абавязаць Наркамзем, Упоўнаркомсоўгасаў, РВК і сельсоветы разгарнуць работу па вырошчванню валоў на цягла, галоўным чынам на Палессі.

6. Адзначаючы, што ў дзяржаўных, гаспадарчых, каапэрацыйных і іншых арганізацыях ёсць значнае пагалоўе конематак, якія не скарыстоўваюцца для аднаўлення стада,

[illegible]

залужэння, пасеў папярэдніх культур, залужэнне і т. д.

З'езд патрабуе ад Наркамзема, РВК, МТС і сельсоветаў, старшынь калгасаў і загадчыкаў ферм мабілізаваць усе ўнутраныя рэсурсы і ўстанавіць эканомнае выдаткаванне кармоў з разлікам поўнага забеспячэння жывёлы да новага ўраджаю.

VII. АБ ПАЛЯПШЭННІ ВЕТЭРЫНАРНА-ЗООТЭХНІЧНАЙ СПРАВЫ

Не гледзячы на значнае пашырэнне ветэрынарнай і зоатэхнічнай сеткі, ветэрынарна-зоатэхнічная справа ў БССР знаходзіцца ў нездавальняючым становішчы. Ветэрынарна-зоатэхнічныя правілы яшчэ не сталі асновай жывёлагадоўчай вытворчасці, работа існуючых ветэрынарных і зоатэхнічных участкаў і работа ветэрынарных і зоатэхнічных навукова-даследчых і навучальных устаноў зусім нездавальняючая.

З'езд советаў заклікае ўсіх зоатэхнікаў, ветэрынараў, усіх спецыялістаў жывёлагадоўчай справы паўдарнаму ўключыцца ў барацьбу за правядзенне ў жыццё ўказанняў т. Сталіна аб уздыме жывёлагадоўлі.

З'езд патрабуе ад усіх советскіх і асабліва зямельных органаў строжэйшага правядзення дырэктыў партыі і ўрада ў адносінах стварэння матэрыяльна-бытавых і вытворчых умоў для работы зооветспецыялістаў і разгрузкі іх ад канцэляршчыны і іншай невытворчай работы, не звязанай з іх кваліфікацыяй.

Надаючы выключна важнае значэнне ветэрынарна-зоатэхнічнай справе ў галіне далейшага ўздыму і развіцця жывёлагадоўлі,—з'езд абавязвае СНК БССР, Наркамзем, Упоўнаркомсоўгасаў і РВК правесці наступныя мерапрыемствы па паляпшэнню ветэрынарнай і зоатэхнічнай справы:

1. На працягу 1935 года ўкамплектаваць усе ветэрынарна-зоатэхнічныя ўчасткі спецыялістамі, забяспечыўшы іх пераважнымі сродкамі і належным абсталяваннем.

2. Увесці ва ўсіх соўгасах і калгасах абавязковыя ветэрынарна-зоатэхнічныя правілы па ўтрыманню і догляду жывёлы, забяспечыўшы няўхільнае правядзенне іх у жыццё кожным соўгасам і калгасам.

3. Забяспечыць выданне і распаўсюджанне ў соўгасы і калгасы папулярнай літаратуры па пытаннях жывёлагадоўлі і ветэрынарыі.

4. Увесці ў сістэму работы правядзенне сельсавецкіх кустовых і раённых жывёлагадоўчых выставак і выставак маладняка, прэміруючы лепшыя ўзоры работы па жывёлагадоўлі.

5. Рашуча палепшыць работу навукова-даследчых устаноў у галіне ветэрынарыі і жывёлагадоўлі, асабліва па барацьбе з эпізаотыямі, адыходамі маладняка і разгортвання племянной справы.

VIII. АБ КАДРАХ ДЛЯ

РАМОНТ ТРАКТАРОЎ —ВАЖНЕЙШАЕ ЗВЯНО У ПАДРЫХТОЎЦЫ ДА ВЯСНЫ

Рамонт трактароў па машынатрактарных станцыях БССР па-ранейшаму праходзіць нездавальняюча. На 10 лютага план выканан толькі на 81 проц. Скончылі рамонт толькі 26 МТС. **Першая дэкада лютага дала прырост усяго на 7,3 проц.**

Больш за ўсё адстаюць МТС ільнаканапляводчага кіраўніцтва Наркамзема. План рамонту выканан на 78,8 проц. Ганебна зрывае рамонт трактароў **Полацкая МТС,** якая выканала план на 13 проц., **Лёзненская**—на 48,9 проц., **Тэльманаўская** — 50 проц., **Клімавіцкая** — 57,5 проц., **Суражская** — 58,6 проц. і інш.

МТС зернавога кіраўніцтва выканалі план рамонту на 80,6 проц. З 21 МТС скончылі рамонт 8. Адстаюць Путчынская МТС (50 проц.) Дзяржынская (54,3 проц.), Уздзенская (57 проц.).

Па МТС бульбяна-гароднага кіраўніцтва план рамонту трактароў выканан на 86,3 проц. З 22-х МТС рамонт скончылі 7.

План рамонту трактароў па МТМ на 10 лютага выканан на 59,1 проц. Толькі Рагачоўская і Горацкая МТМ скончылі рамонт. Зрываюць выкананне плана наступныя МТМ: **Полацкая выканала** план на 19,3 проц., **Віцебская** — на 27,8 проц., **Дзяржынская** — на 37,8 проц., **Гомельская** — на 42,5 проц.

План рамонту матораў па ўсіх МТМ выканан на 73,9 проц. Усяго адрамантавана трактароў і матораў — 68,6 проц.

„САКРЭТ" АДСТАВАННЯ

ПОЛАЦК. (Кар. «Звязды»)

У 1934 годзе Полацкая МТМ рамантавала многа трактароў і матораў. У гэтым годзе план рамонта параўнаўча зусім нязначны: 24 трактара і 26 матораў. Рабочай сілы цяпер больш чым у мінулым годзе. І ўсё-ж **рамонт трактароў ідзе значна горш чым летась.**

З 26 матораў адрамантавана — 14, з 24 трактароў — толькі 4. Гэта па зводках, а фактычна адрамантавана значна менш, бо адны і тыя-ж маторы і трактары рамантаваліся па два-тры разы і залічаліся ў зводку.

Раней кіраўнікі МТМ прыкрываліся рознымі «аб'ектыўнымі» прычынамі: няма каленчатых валоў, няма запасных частак і т. д. Але вось ужо 16 дзён, як прыбылі каленчатыя валы, як МТМ поўнасцю забяспечана запаснымі часткамі. Колькі-ж выпушчана за гэты час трактароў і матораў? **Ні аднаго трактара і толькі два маторы.**

Чаму? Таму, што праца ў МТМ не арганізавана, рабочая сіла скарыстоўваецца не рацыянальна. Замест 44 рабочых у МТМ працуе 75, але большасць з іх ходзіць без справы па майстэрні, разбарамонта—не яго справа, расстаноўка людзей таксама яго не датычыць. Ён бачыць, што 200 падкладак наразаецца няправільна, што людзі робяць шмат браку, але спакойна праходзіць міма гэтага.

Адсутнасць класавай пільнасці з боку кіраўніцтва МТМ дае магчымасць класава-чужым элементам беспакарана арудваць у майстэрні. Механік **Балтрушэвіч** адрамантаваў інтэр № 10-20. Калі яго пачалі прабаваць, то аказалася што хтосці палажыў у цыліндар міцюг. Замест таго, каб прыцягнуць Балтрушэвіча да суровай адказнасці, яго толькі знялі з пасады брыгадзіра і назначылі слесарам.

Асобныя комсамольцы не падаюць прыкладу ў рабоце, а наадварот самі робяць брак, дапускаюць прагулы. Комсамольскі арганізатар **Міроненка** выпусціў два маторы, якія былі забракаваны. Комсамолец **Дзедроў** па некалькі дзён не выходзіць на работу. Комсамолец **Шалбунёнак** сістэматычна выпускае брак.

Прастоі сталі звычайнай з'явай. Такарны цэх прастаяў у студзені 185 гадзін. У другіх цэхах яшчэ большыя прастоі.

...нае заставанне вельмі вялікім, а выхад таварнай прадукцыі жывёлагадоўлі нізкі (працэнт адыходу ў 1934 г. цялят па соўгасах складае 20 проц., па калгасах 10,8 проц., парасят па соўгасах 5 проц. і па калгасах 17,9 проц.

Становішча кармовай базы ў БССР усё незадавальняючае. Запушчана справа паляпшэння сенажацей і выпасаў, прычым у 1934 г. план паляпшэння сенажацей і выпасаў не выкананы. Вытворчасць важнейшых кармовых культур (канюшыны, карэньплодаў) запушчана, не арганізавана пераапрацоўка і рацыянальнае скарыстанне для кармлення жывёлы адыходаў харчовай прамысловасці, незадавальняюча выконваецца план пасеву сіласных культур, у прыватнасці кукурузы, кармавой капусты і інш.

Зусім незадавальняюча праведзена работа па забеспячэнню насеннем пасеваў траў, у першую чаргу канюшыны, пасеўнага плана на 1935 год.

Незадавальняючае становішча жывёлагадоўлі ў БССР стварылася ў рэзультаце адсутнасці штодзённай увагі, глыбокай сістэматычнай работы і практычнага [illegible] кіраўніцтва на ўсіх участках з боку Наркамзема, Упоўнаркомсоўгасаў, райвыканкомаў і сельсаветаў і пры наяўнасці контррэвалюцыйнай работы недабітых астаткаў варожых класаў і шкоднікаў, арганізаваўшых контррэвалюцыйнае шкодніцкае гняздо ў апараце Наркамзема і яго сістэме (1931-32 г.), шалёнага кулацкага супраціўлення сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі, прамой шкодніцкай дзейнасці і ўмоўленай агітацыі кулака за ўбой і разбазарванне жывёлы, асабліва маладняка, і варварскія адносіны да каня, што мела месца ў радзе раёнаў і ў 1934 годзе (Касцюковіцкі, Сеннэнскі, Бешанковіцкі, Дубровенскі, Слуцкі, Чавускі, Капыльскі, Віцебскі, Смалявіцкі, Мазырскі і інш.).

У адпаведнасці з указаннем чэрвеньскага пленума ЦК ВКП(б) аб тым, што «асноўным звяном у справе ўздыму жывёлагадоўлі з'яўляецца разгортванне калгасна-таварных ферм і жывёлагадоўчых соўгасаў», XI усебеларускі з'езд советаў абавязвае ўсе зямельныя, совецкія і соўгасныя органы асноўную ўвагу ў галіне жывёлагадоўлі сканцэнтраваць на развіцці і ўмацаванні жывёлагадоўчых соўгасаў, арганізацыйна-гаспадарчым умацаванні існуючых калгасных жывёлагадоўчых ферм і стварэнні жывёлагадоўчых ферм у кожным калгасе.

Разам з гэтым з'езд советаў нагадвае ўсім совецкім і зямельным арганізацыям аб неабходнасці ўсямернага развіцця жывёлагадоўлі калгаснікаў і аднаасобнікаў, дабіўшыся, каб у 1935 г. у кожнага калгасніка была свая карова або цёлка, свінні, авечкі і птушка.

Выходзячы з таго, што ўстанаўленне дзяржаўнага плана развіцця жывёлагадоўлі, па прыкладу дзяржаўнага пасеўнага плана, з'яўляецца магутным рычагом для хуткага ўздыму жывёлагадоўчых гаспадарак і забеспячэння плана [illegible], з'езд абавязвае Наркамзем, Упоўнаркомсоўгасаў, трэсты, РВК і советы шляхам мабілізацыі шырокіх колаў рабочых соўгасаў, калгаснікаў і працоўных аднаасобнікаў ...

...шучага павышэння дзелавога выхаду маладняка, асабліва ў свінагадоўчых соўгасах, ліквідацыі адыходу маладняка, арганізацыі на справе належнага догляду жывёлы, дабіўшыся павелічэння прываг і кандыцый, праводзячы ўстаноўленую партыяй і ўрадам сістэму аплаты сінарам і жывёлаводам, у залежнасці ад [illegible] захавання маладняка, таварнага выхаду свіней і павышэння ўдою.

4. Арганізаваць у кожным жывёлагадоўчым соўгасе першачарговыя ўстаноўкі па пераапрацоўцы кармоў (кухні), максімальна выкарыстоўваючы адходы харчовай прамысловасці, забяспечыўшы жывёлагадоўчыя соўгасы добракаснай вадой.

5. Забяспечыць будаўніцтва і рамонт жывёлагадоўчых памяшканняў у такім размеры, каб усю жывёлу соўгасаў зіму 1935-36 гг. сустрэла ў добра пабудаваных і абсталяваных памяшканнях, максімальна скарыстаўшы для будаўніцтва ўнутраныя рэсурсы соўгасаў.

6. Рашуча палепшыць племянную работу ва ўсіх соўгасах, вызваліўшы асобна племянныя соўгасы і дабіўшыся, каб у 1935 г. кожны соўгас, ОРС і калгас меў гняздо племяннай і палепшанай жывёлы.

7. Для павышэння ўзроўню тэхнічных ведаў рабочых соўгасаў на працягу 1935 г. ахапіць тэхвучобай усіх рабочых жывёлагадоўлі, з тым каб рабочых, не здаўшых тэхмінімума, не дапускаць да работы па догляду жывёлы.

8. З'езд советаў лічыць важнейшай задачай дасягненне рэнтабельнасці кожным соўгасам БССР і ставіць задачу правядзення гаспадарчага разліку на ўсіх участках работы кожнага соўгаса (брыгада, ферма, паляводчы цэх).

З'езд советаў абавязвае соўгасныя арганізацыі ўсямерна змагацца за правядзенне ў жыццё шасці ўмоў тав. Сталіна, рашуча ўзмацніць сваю работу па паляпшэнню матэрыяльна-бытавога і культурнага становішча спецыялістаў і рабочых.

II. АБ КАЛГАСНАЙ ЖЫВЁЛАГАДОЎЛІ

З'езд советаў заклікае ўсіх калгаснікаў і калгасніц, усіх ударнікаў і ўдарніц асаблівую ўвагу звярнуць на справу развіцця жывёлагадоўлі. Барацьба за ўраджайнасць і ўздым калгаснай жывёлагадоўлі павінна стаць асноўнай задачай усіх калгаснікаў Беларусі. Работа загадчыка фермай, конюха, пастуха, свінаркі, даяркі, цялятніцы павінна быць акружана такой-жа увагай і пашанай, як і работа паляводчага брыгадзіра, [illegible], трактарыста. На фермы павінны быць вылучаны лепшыя ўдарнікі і ўдарніцы. Работа на калгаснай ферме павінна стаць справай гонару ў калгасе. Сацыялістычнае спаборніцтва за захаванне маладняка, за павышэнне ўдою малака, за максімальны нагул жывёлы, за поўнае і своечасовае выкананне планаў здачы дзяржаве мяса, малака, масла павінны стаць такой баявой задачай у калгасе, як і соцспаборніцтва ў справе павышэння ўраджаю, у справе хуткага правядзення сяўбы, уборкі, здачы зерневых і інш. культур дзяржаве.

...лагадоўчых памяшканняў павінна стаць першачарговай задачай усіх калгаснікаў і рабочых соўгасаў, павінна стаць справай гонару ўсіх калгасаў і соўгасаў.

7. Адзначаючы ўсё яшчэ незадавальняючае становішча арганізацыі працы ў большасці ферм, з'езд абавязвае раённыя выканаўчыя камітэты і Наркамзем арганізаваць увядзенне сапраўднай здзельшчыны на кожнай ферме, у адпаведнасці з указаннямі чэрвеньскага пленума ЦК ВКП(б).

8. Адзначаючы, што пастанова ЦК ВКП(б) і СНК СССР аб спісанні запазычанасці з калгасаў па пазыках, выданых да 1 студзеня 1933 года, з'яўляецца велізарнай фінансавай дапамогай пролетарскай дзяржавы калгаснаму ладу і мае выключна вялікае значэнне ў справе арганізацыйна-гаспадарчага ўмацавання калгасаў, асабліва ў галіне далейшага развіцця жывёлагадоўчых калгасных ферм, з'езд советаў абавязвае Наркамзем і Наркамфін БССР, РВК, сельсоветы і праўленні калгасаў, створаныя ў выніку ажыццяўлення гэтага мерапрыемства дадатковыя фінансавыя фонды ў калгасах накіраваць у першую чаргу на ўзмацненне будаўніцтва і камплектаванне стада жывёлагадоўчых калгасных таварных ферм.

III. АБ ЖЫВЁЛАГАДОЎЛІ КАЛГАСНІКАЎ І АДНААСОБНІКАЎ

1. З'езд звярачае ўвагу совецкіх і зямельных органаў на тое, што ўдзельная вага жывёлагадоўлі калгаснікаў і аднаасобнікаў займае ўсё яшчэ звыш 60 проц. па буйнай рагатай жывёле, 75 проц. па свінях і 85 проц. па авечках і што захаванне і вырошчванне прыплоду ад гэтага стада мае асабліва вялікае значэнне для аднаўлення пагалоўя рэспублікі ў цэлым.

2. З'езд абавязвае РВК, сельсоветы і праўленні калгасаў давесці да кожнага калгасніка і аднаасобніка ільготы па развіццю жывёлагадоўлі, устаноўленыя партыяй і ўрадам.

3. З мэтай дапамогі бескароўным калгаснікам у абзавядзенні каровамі, з'езд абавязвае ўсе совецкія і асабліва зямельныя арганізацыі правесці праз праўленні калгасаў пакупку і кантрактацыю цёлак у калгаснікаў і аднаасобнікаў для бескароўных калгаснікаў у колькасці 16.000 галоў да 1.IV 1935 г. (уключаючы IV квартал 1934 года) і перадаць у гэты-ж тэрмін 10.000 цёлак з ферм бескароўным калгаснікам.

4. Справу дапамогі бескароўным калгаснікам цёлкамі арганізаваць так, каб к пачатку 1936 года па БССР не засталося ні аднаго бескароўнага калгасніка, не маючага каровы або цёлкі.

5. У адпаведнасці з пастановай саюзнага ўрада і ЦК ВКП(б) забяспечыць у 1935 г. продаж 58.500 парасят і 600 галоў цёлак соўгасамі калгаснікам і адначасова разгарнуць работу па заключэнню ўмоў праўленнямі калгасаў з калгаснікамі на вырошчванне і продаж калгасу каровы або нецеля, у адпаведнасці з указаннямі чэрвеньскага пленума ЦК ВКП(б), шырока растлумачваючы ўсім калгаснікам ільготы, атрымліваемыя за вырошчванне гэтага маладняка.

Усе соўгасы павінны арганізоўваць сістэматычную зоатэхнічную і ветэрынарную дапамогу блізкім...

...тоўваюцца для аднаўлення стада, з'езд абавязвае ўрад, пачынаючы з 1935 г. давесці план кожнай гаспадарцы па вырошчванню і аднаўленню конскага маладняка.

V. АБ ПАЛЯПШЭННІ ЖЫВЁЛЫ І ПЛЕМЯННОЙ СПРАВЫ

1. З'езд абавязвае Наркамзем, Упоўнаркомсоўгасаў і ўсе наркаматы і цэнтральныя ўстановы, маючыя жывёлагадоўчыя гаспадаркі, на падставе праведзенага ўчоту пароднай і высокапрадукцыйнай жывёлы і банітыроўкі стада ў соўгасах распрацаваць канкрэтныя мерапрыемствы на 1935 і 1936 г. г. па племяннай справе, устанавіўшы чарговасць метызацыі жывёлы па кожнаму раёну, соўгасу і калгасу.

2. Забараніць усім соўгасам, калгасам і аднаасобным гаспадаркам маючуюся ў іх гаспадарках племянную і высокапрадукцыйную жывёлу, запісаную ў РПК і ДПК, здаваць ці прадаваць на мяса без дазволу райза.

Старшыням калгасаў і дырэктарам соўгасаў зараз-жа разгарнуць работу па кантрактацыі, куплі і абмену племяннога маладняка ў калгаснікаў і аднаасобнікаў, у першую чаргу ад жывёлы, запісанай у ДПК і РПК.

3. Усю выяўленую і ў далейшым выяўляемую племянную высокапрадукцыйную жывёлу па калгасах, соўгасах, ОРС'ах і арганізацыях, а таксама ў калгаснікаў і аднаасобнікаў, абавязкова запісваць у адзіную дзяржаўную і раённую племянныя кнігі.

4. Абавязаць Наркамзем і РВК раёнаў зоны дзейнасці Менскага і Слуцкага дзяржплемрассаднікаў арганізаваць справу па жывёлагадоўлі і племсправе так, каб у бліжэйшыя 1-2 гады гэтыя раёны ператварыць у сапраўды ўзорныя раёны племяннай жывёлагадоўлі і дабіцца таго, каб усе племсоўгасы і племфермы сталі прыкладнымі і ўзорнымі жывёлагадоўчымі гаспадаркамі ў раёне.

VI. У ГАЛІНЕ КАРМОВАЙ БАЗЫ

Улічваючы, што асновай развіцця жывёлагадоўлі з'яўляецца стварэнне моцнай кармовай базы, з'езд даручае:

1. СНК БССР і Наркамзему пры ўстанаўленні плана пасеўных плошчаў на 1935 год значна павялічыць пасеў кармовых культур, давёўшы іх ужо ў 1935 годзе па калгасна-сялянскаму сектару — карэньплодаў 20.000 га, сілосных — 15.000 і аднагадовых не менш 163.000 га.

2. Маючы на ўвазе што за апошнія гады вытворчасць важнейшых кармовых траў (канюшыны) была закінута, абавязаць Наркамзем, дырэктароў трэстаў і соўгасаў, РВК, МТС і сельсоветаў забяспечыць выкананне плана падсеву канюшыны ў вясну 1935 года на плошчы не менш 157.780 га.

3. Надаючы асаблівую ўвагу справе паляпшэння сенажацей і выпасаў для павышэння іх ураджайнасці абавязаць Наркамзем, Упоўнаркомсоўгасаў, РВК, МТС і сельсоветы забяспечыць безумоўнае выкананне плана па карэннаму і павярхоўваму паляпшэнню сенажацей і выпасаў: адвод павярхоўных вод, раскарчоўка кустоў, зрэзка куп'я, уборка каменняў, расчыстка кратавін, інтэнсіўная асушка балот, пад'ём цаліны для...

[illegible] ЖЫВЁЛАГАДОЎЛІ

Паспяховае ажыццяўленне пастаўленых задач у галіне жывёлагадоўлі вырашаюць людзі. «Галоўнае цяпер у людзях, аўладаўшых тэхнікай» (Сталін). Гэта абавязвае ўсе совецкія, зямельныя і гаспадарчыя арганізацыі асабліва вялікую ўвагу ўдзяліць падбору і падрыхтоўцы кадраў для жывёлагадоўлі, пачынаючы з радавога свінара, даяркі, пастуха і канчаючы высокакваліфікаванымі спецыялістамі, зоатэхнікамі і ветэрынарамі.

Выходзячы з гэтага, XI усебеларускі з'езд советаў абавязвае Наркамзем, Упоўнаркомсоўгасаў, трэсты, РВК, сельсоветы:

1. Умацаваць жывёлагадоўчыя фермы і брыгады лепшымі праверанымі рабочымі соўгасаў, калгаснікамі і калгасніцамі, рашуча ачысціўшы склад жывёлагадоўчых брыгад ад рвачоў, лодыраў і класава-варожых элементаў. Для ліквідацыі цякучасці ўстанавіць, што праца калгаснікаў і калгасніц, прапрацаваўшых на ферме 2 гады, ацэньваецца на 10 проц. вышэй, а 3 гады і больш — на 15 проц. вышэй норм, па якіх атрымліваюць налічэнне працадзён усе калгаснікі з меншым стажам работы.

2. Забяспечыць падрыхтоўку кадраў масавай кваліфікацыі для ферм з такім разлікам, каб ужо ў 1936 годзе ўвесь склад загадчыкаў фермамі і ўсе асноўныя работнікі жывёлагадоўчых брыгад былі прапушчаны праз раённыя калгасныя школы і спецыяльныя курсы. Устанавіць, што праца брыгадзіраў і загадчыкаў фермамі, маючых падрыхтоўку не ніжэй 6-месячных курсаў або раённай калгаснай школы, ацэньвалася на 15 проц. вышэй тых, якія не маюць паказанай падрыхтоўкі.

3. Падкрэсліваючы выключна вялікую ролю зоатэхнічных і ветэрынарных спецыялістаў у справе арганізацыі і развіцця сацыялістычнай жывёлагадоўлі і адзначаючы, што ў радзе месц да апошняга часу прадаўжаецца недаацэнка ролі спецыялістаў, з'езд советаў абавязвае совецкія і зямельныя органы карэнным чынам перабудаваць кіраўніцтва работай спецыялістаў, павысіць іх ролю на вытворчасці. «Берагчы кожнага здольнага работніка, берагчы і вырошчваць яго»... «Выхоўваць, дапамагаць расці, даць перспектыву, своечасова высоўваць, своечасова пераводзіць на другую работу, калі чалавек не спраўляецца са сваёй справай, не чакаючы таго, калі ён канчаткова праваліцца...» (Сталін).

4. Рашуча палепшыць работу ветэрынарна-зоатэхнічных вузаў і тэхнікумаў, ліквідаваўшы вузкую спецыялізацыю; забяспечыўшы такі парадак падрыхтоўкі ветэрынараў і зоатэхнікаў, каб кожны з іх па сканчэнні навучальнай установы меў не толькі тэарэтычныя веды, але і практычныя навыкі ў жывёлагадоўлі. Арганізаваць перападрыхтоўку спецыялістаў праз кароткатэрміновыя курсы пры вышэйшых навучальных установах.

XI усебеларускі з'езд советаў лічыць неабходным арганізаваць у 1935 годзе ўсебеларускі конкурс-спаборніцтва сельсоветаў і калгасаў па развіццю жывёлагадоўлі і даручае ўсім раённым арганізацыям разгарнуць унутрыраённы конкурс-спаборніцтва сельсоветаў і калгасаў па развіццю жывёлагадоўлі.

XI усебеларускі з'езд советаў устанаўляе пераходны чырвоны сцяг імя XI усебеларускага з'езда советаў для лепшага раёна і соўгаснага трэста дабіўшыхся ў 1935 годзе найвышэйшых паказальнікаў па жывёлагадоўлі.

XI усебеларускі з'езд советаў заклікае ўсіх рабочых, калгаснікаў, працоўных аднаасобнікаў забяспечыць на справе большэвіцкае выкананне дзяржаўнага плана развіцця жывёлагадоўлі кожным раёнам, соўгасам, калгасам, калгаснікам і працоўным аднаасобнікам, дабіўшыся, каб барацьба за ўздым жывёлагадоўлі стала справай гонару кожнага працоўнага; рашуча выкрываць класавых ворагаў, дзе-б ён ні прытаіўся, памятаючы ўказанне тав. Сталіна аб тым, што справу жывёлагадоўлі павінна ўзяць у свае рукі ўся партыя, усе нашы работнікі, партыйныя і беспартыйныя, маючы на ўвазе, што праблема жывёлагадоўлі з'яўляецца зараз такой-жа першачарговай праблемай, якой была ўчора ўжо вырашаная з поспехам праблема зерневая.

Старшыня XI усебеларускага з'езда советаў

А. ЧАРВЯКОЎ.

Сакратар XI усебеларускага з'езда советаў

М. ЛЯЎКОЎ.

22 студзеня 1935 года.
г. Менск.

...без справы па майстэрні, разба-зарваючы шмат рабочага часу. 11 лютага, напрыклад, можна было нагледзець такі малюнак: група рабочых, адарваўшыся ад працы, больш поўгадзіны спрачалася: каму адвезці трактар пасля рамонту для пробы?

Брыгадзе **Новікава** патрэбны падкладкі для матораў. Іх няма і вось уся брыгада накіроўваецца ў кладовую на пошукі. Каля гадзіны 6 чалавек губяць дарэмна...

Старшы механік МТМ **Язвінскі** лічыць, што барацьба за якасць большыя прастоі.

Нельга сказаць, што райком зусім не займаецца МТМ. У пратаколах бюро райкома можна знайсці нямала рэзалюцый аб рабоце майстэрні. Да яе прымацавалі нават спецыяльна кандыдата ў члены бюро РВК тав. **Рыўкіна.**

Але далей пастаноў справа не ідзе.

Рыўкін «кіруе» майстэрняй толькі па тэлефону.

НЕЙДЛІН.

Падрыхтоўка соўгасаў да вясны

ПАНУЕ БЛАГАДУШНАСЦЬ

План капітальнага рамонту трактароў па сістэме **Упоўнаркомсоўгасаў** БССР на 10 лютага выканан на 95,2 проц., сярэдняга — на 74,8 проц. Больш за ўсё з рамонтам трактароў адстаюць соўгасы **Магілеўскага і Аршанскага свінаводтрэстаў.** Магілеўскі трэст выканаў план рамонту на 73 проц., Аршанскі — на 79 проц.

Рамонт сельска-гаспадарчых машын па ўсіх соўгасах пад пагрозай зрыву. Трактарных плугоў адрамантавана на 46,9 проц., конных 64,1 проц., трактарных сявлак — 70,2 проц., конных — 57,6 проц.

Засыпка насення ўсё яшчэ не закончана. Аўса засыпана 95,1 проц., вікі — 81,8 проц., грэчкі — 91,1 проц., гароху — 70,5 проц. Насення серадэлы не засыпаў яшчэ ні адзін соўгас. План засыпкі насення канюшыны выканан на 49,1 проц. Ачышчана ўсяго 81,2 проц., засыпанага насення, а праверана на ўсходжасць толькі 34 проц.

План вывазкі гною выканан усяго на 14,2 проц. Зрываюць вывазку **Менскі, Віцебскі і Гомельскі малакопрамтрэсты.** Да вывазкі торфу прыступіў толькі Менскі малочны трэст.

* *

Прыведзеныя вышэй лічбы з усёй выразнасцю сведчаць аб недапушчальным адставанні з падрыхтоўкай да вясны большасці жывёлагадоўчых трэстаў і соўгасаў. Трэба сказаць: кіраўнікі большасці трэстаў, асабліва Аршанскага (намеснік дырэктара ШАПАВАЛАЎ) і Магілеўскага (нам. дырэктара БЕРМАН) свінаводтрэстаў не ўсвядомілі ўсёй сур'ёзнасці пастаўленых перад імі задач.

Амаль на ўсіх участках падрыхтоўка да вясны ў соўгасах ідзе такімі тэмпамі, якія не забяспечваюць высокаякаснага правядзення сяўбы ў кароткія тэрміны. Галоўная небяспека заключаецца ў тым, што як у трэстах, так і на месцах у соўгасах усё яшчэ пануе благадушны настрой, як быццам да вясны засталося яшчэ шмат часу.

Кіраўнікі трэстаў, начальнікі палітаддзелаў і дырэктары соўгасаў нясуць персанальную адказнасць за гатоўнасць соўгасаў да вясны і павінны прыкласці ўсе сілы, мабілізаваць соўгасную грамадскасць, каб у бліжэйшыя-ж дні дабіцца поўнай падрыхтоўкі трактарнага парку, цягла, засыпкі і ачысткі насення, вывазкі гною і ўгнаенняў.

Партызанская барацьба ў Манчжурыі

ШАНХАЙ, 14 лютага. (БЕЛТА). Згодна паведамлення «Чайна таймс» трохтысячны партызанскі атрад 5-га лютага заняў Хэйкаўшань (каля Мукдэна) і накіраваўся к Мукдэну. У Мукдэне абвешчана ваеннае становішча. Атрад з 1000 японскіх і 600 манчжурскіх салдат і 500 паліцэйскіх быў накірован супроць паўстанцаў. Бой гэтага атрада з паўстанцамі цягнуўся ўсю ноч. У рэзультаце паўстанцы былі адцеснены к Хейкаўшаню, дзе ў часе бою, які цягнуўся тры дні, японцы страцілі 100 чалавек. У сучасны момант авіяцыя бамбуе паўстанцаў.

Згодна паведамлення «Чжунбао», 7 лютага паўстанцы занялі станцыю Чжэнцзятунь і прарвалі зносіны на Сыпінтай—Тунляоскай чыгунцы. 5-га лютага з гарнізона Рзіньчжоў паўсталі і накіраваліся ў горы 300 манчжурскіх салдат. Другі атрад салдат Манчжоў-Го ў 600 чалавек, пасланых на ўсмірэнне паўстаўшых, далучыўся да іх і павярнуў зброю супроць японскіх атрадаў. У баях з гэтымі паўстанцамі, як паведамляецца, японцы страцілі трох афіцэраў, 83 салдат 5 гармат, 20 кулямётаў і 500 вінтовак. Чыгуначная сувязь з Цзіньчжоў спарвана Для ўсмірэння паўстанцаў якія прасоўваюцца к граніцы Жэхэ і занялі Шэньцзяшань, накіравана 6 тысяч японскіх войск. 8 лютага 5 японскіх аэрапланаў бамбілі паўстанцаў, нанёсшы ім цяжкія страты.

У фашысцкай Польшчы

МАСАВЫЯ КАТАВАННІ І ЗДЗЕКІ У ВЁСЦЫ

ЗАЯВА КОМУНІСТЫЧНАЙ ФРАКЦЫІ СЕЙМА

ВАРШАВА, 14 лютага (БЕЛТА). Комфракцыя сейма разаслала польскаму друку і парламенцкім журналістам наступную заяву:

«Перадаем гласнасці ніжэйпрыведзеныя факты, якія павінны былі быць унесены ў сейм у якасці запытання міністру ўнутраных спраў. З прычыны адмаўлення з боку парламенцкага клуба польскіх соцыялістаў даць свае подпісы пад запытаннем, мы пазбаўлены фармальнага права падаць запытанне. Усе прыведзеныя факты мелі месца ў перыяд ад 7-га па 10-е лістапада мінулага года ў вёсках **Ковельскага павета, Валынскага ваяводства».**

У дакуменце прыведзены вёскі: Люблінец, Ружын, Клевецк, Мушчока, Мазіры, Чэркасы, Руха, Ключок, Любітоў, Каладзято, Урдэмно, Уланікі, Рожышчэ, Радомеб, Сухаволя і Лаўкуў. У парадку «пацыфікацыі» гэтых вёсак у разе сялян разгромлены і знішчаны дваровыя будынкі. Апошнія запасы хлеба выкінуты ў гразь і гной. Зярно і мука змешаны з попелам і пяском. Капуста — з пер'ямі і бульбаю. На ўсё гэта выліта малако з цэбраў. Хатняя пасуда разбіта. Вопратка разарвана. Сялян прымушалі выграбаць бульбу рукамі і сячы яе лапатамі. З хат сарвалі стрэхі, начынне выкінута праз разбітыя вокны на двор.

У вёсцы Урдэмна 7-га лістапада 1934 г. быў вывешан плакат. Паліцыя арыштавала 8 сялян, збіла іх, налажыла штраф, абавязаўшы сялян дзяжурыць кожную ноч каля паліцэйскага ўчастка ў колькасці 30 сялянскіх целег.

У вёсцы Уланікі пасля гадавіны 7-га лістапада паліцыя наклала на сялян штраф у 6 злотых з гектара. Сяляне адказалі масавым пратэстам. За гэта яны атрымалі штраф у форме абавязацельства, каб кожную ноч 30 сялянскіх целег дзяжурылі ля паліцэйскага ўчастка.

У вёсцы Рожышчэ на сялян налажылі штраф, пры чым палітычна ненадзейных прымушалі кожную 3-ую ноч дзяжурыць і адказваць за ўсё, што адбываецца ў вёсцы.

У вёсцы Радамск на вяселлі моладзь запела «Інтэрнацыянал». Уварвалася паліцыя і пачала збіваць прысутных у хаце палкамі і прыкладамі. Двое было арыштавана. Абураныя сяляне акружылі паліцэйскі ўчастак, каменданта паліцыі збілі і вызвалілі арыштаваных. На наступны дзень **паліцыя прадпрыняла карную экспедыцыю,** разграміла 7 хат, раніла многіх сялян і 12 арыштавала.

У вёсцы Лаўкув сялян прымушаюць хадзіць на споведзь, прымушаюць падпісваць складзеныя паліцыяй фальшывыя пратаколы. Большасць сялян аказваюць супраціўленне. Арыштавана 12 чалавек. У часе праведзенай «пацыфікацыі» збівалі ўсіх, хто не лічыўся заможным, бо заможнасць служыць доказам лайяльнасці,—адзенне рвалі на кавалкі Машыны для сечкі саломы зрублены тапарамі, хлеб змешан з гноем. Калі судовы выканаўца прыбыў у вёску і за няўплочаныя падаткі хацеў адабраць у сялян хлеб, ён сустрэўся з масавым рашучым адпорам. Сяляне прагналі судовага выканаўца **Недалёка ад вёскі схавалася паліцыя, якая адкрыла стральбу ў безабаронных і галодных сялян. На наступны дзень паліцыя ўварвалася зноў у вёску і адбірала хлеб па свайму погляду. Было арыштавана 13 чалавек, над якімі паліцыя здзекавалася.**

«Пацыфікацыяй» кіравалі паліцэйскія агенты Ожалоўскі, Капецкі і інш. У «пацыфікацыі» ўдзельнічалі паліцэйскія з Голуба, Ухавецкай і Луцка.

У часе «пацыфікацыі» сялян пад катаваннямі прымушалі знішчаць сваё ўласнае дабро. **Катаванні насілі масавы характар.**

Урачысты фініш лыжных пераходаў Нерчынск — Масква і Хабараўск (Бачкарова)—Масква адбыўся ў парку культуры і адпачынку імя Горкага ў Маскве 12 лютага.

УЗНАГАРОДА ПЕРАМОЖЦАЎ СНЕЖНЫХ ПРАСТОРАЎ

Адзначаючы гераічныя лыжныя пераходы, зробленыя камандамі малодшых і сярэдніх камандзіраў авіячасцей Асобай Чырвонасцяжнай Далёка-Усходняй арміі, Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюза ССР пастанавіў узнагарадзіць **граматамі ЦВК СССР** асабовы склад двух каманд, якія зрабілі лыжны пераход Бачкарова-Масква і Нерчынск-Масква.

Узнагароджаны: **Мартынаў В. Т., Карписў А. Г., Саўчанка В. Р., Ніжалаенка Д. Е., Маркаў В. І.,** а таксама **Іцяксаў В. М., Кузняцоў П. М. Баронін А. І., Леоненка Н. І.** і **Дружынін Б. Н.**

***

«К вялікім дасягненням Чырвонай арміі ў фізкультуры і спорце прыбавілася новая бліскучая перамога. Дзве каманды сярэдніх і малодшых камандзіраў авіяцыі Асобай Чырвонасцяжнай Далёка-Ўсходняй арміі зрабілі пеша-лыжныя пераходы Нерчынск-Масква і Бачкарова-Масква, устанавіўшы выключныя рэкорды» — так пачынаецца загад народнага камісара абароны Саюза ССР, прысвечаны вынікам гераічных пераходаў.

Нарком абароны, віншуючы пераможцаў снежных прастораў і разам з імі ўсіх фізкультурнікаў Чырвонай арміі з высокай узнагародай, якую атрымаў асабовы склад каманд ад ЦВК, са свайго боку ўзнагароджвае ўвесь склад каманд **іменнымі залатымі гадзіннікамі.**

Заканчваючы загад, нарком абароны тав. **Варашылаў** піша:

«Чырвоная армія, верны страж мірнай працы мільёнаў рабочых і калгаснікаў Совецкай зямлі, была, ёсць і будзе моцнай і магутнай не толькі сваім ленінска-сталінскім духам, але таксама і сваёй бездакорнай фізічнай загартаванасцю. Таварышы камандзіры, палітработнікі, тэхнікі, чырвонаармейцы Рабоча-Сялянскай Чырвонай арміі! Развівайце, удасканальвайце справу фізічнай культуры ў Чырвонай арміі, — вельмі патрэбную, вельмі карысную справу!

Няхай жыве наша слаўная Рабоча-Сялянская Чырвоная армія!»

Гадав на смерці паэта Эд. БАГРЫЦКАГА

ЭДУАРД БАГРЫЦКІ

Паэма Эдуарда Багрыцкага «Последняя ночь» заканчваецца такімі радкамі:

> ...Если строчки не дописав,
> Бессильно падает рука,
> И взгляд остановится, и губа
> Отвалится к бороде.
> И наши товарищи, поплевав
> На руки, стащут нас
> В клуб, чтоб мы прокисали там
> Средь лампочек и цветов,
> Пусть юноша (вузовец или поэт,
> Иль слесар — мне все равно)

кніжнай рамантыкай — вершах, сабраных у кнізе «**Юго-Запад**» было нямала апархіцтвуючых нотак, індывідуалістычных матываў, дробнабуржуазных хістанняў. Ён хацеў-бы быць вольным брадзягай на вольнай зямлі такім, напрыклад, як птушкалоў Дзідзель у адным з яго вершаў, які ідзе, не спяснёны ніякімі соцыяльнымі сувязямі і абавязкамі, па лясах і ... чаму яго паэзія набывала ўсё большую сілу аптымізма.

Багрыцкі пісаў мала. Але кожны яго радок быў мастацка важкі, бо за ім стаяў вялікі прадуманы жыццёвы вопыт, бо ён быў пладом упартай паэтычнай працы, бяссонных пакут паэтычнага слова, доўгіх пошукаў праясненага вобраза і найлепшых выяўленых сродкаў і яго вершы даходзілі...

ІВАН НІКАЛАЕВІЧ ГАРАГЛЯД

Смерць вырвала з нашых радоў аднаго з лепшых сыноў нашай партыі, адданага большэвіка-ленінца Івана Нікалаевіча Гарагляда.

Нам, працуючым на працягу доўгага часу рука аб руку з Іванам Нікалаевічам, надзвычай цяжка ўтрата гарэўшага на рабоце, поўнага сіл і энергіі для барацьбы за справу партыі, за справу рабочага класа, друга, таварыша.

Выхадзец з рабочай сям'і, сам рабочы. Яшчэ да 1917 года ён прымае актыўны ўдзел у рэволюцыйным руху і ў чэрвені 1917 года ўступае ў рады нашай партыі. Ён праходзіць аграмадную сур'ёзную школу большэвіцкай загартоўкі, барацьбы за стварэнне і ўмацаванне совецкай улады.

У 1918 годзе ён член Смаленскага Выканкома. У 1919 годзе партыя кідае яго на работу старшынёй выканкома ў Менск, Мазыр. У момант акупацыі ён становіцца ў рады нашай слаўнай Чырвонай арміі.

Пасля гэтага ён працуе сакратаром Менскага павятовага камітэта партыі. Потым накіроўваецца сакратаром Чэрыкаўскага павятовага камітэта партыі, дзе побач з партыйнай работай вядзе ўзмоцненую барацьбу з лютаваўшымі ў той час у гэтым раёне бандытызмам, эсэраўшчынай. Доўгі час працуе на профсаюзнай рабоце і аж да апошняга часу працаваў у Менскім гарадскім камітэце партыі.

Куды-б не пасылала яго партыя, ён быў бязлітасны ў адносінах да класавых ворагаў, парушальнікаў адзінства нашай партыі. Ён быў бязлітасны ў адносінах да контррэволюцыйнага белагвардзейскага ахвосця. Ён, з уласцівай яму энергіяй і большэвіцкай на...

...стойлівасцю, біўся за правядзенне ленінскай лініі нашай партыі, аддаючы ўсяго сябе справе партыі Леніна-Сталіна.

Прашчай, наш дарагі друг і таварыш!

РЫСКІН, ХАДАСЕВІЧ, ВАРОНЧАНКА, ШАРАЎ, ЮНГ, ЖУКОВІЧ, ХЕЙФЕЦ, ШУЛЬКІН, ГАЛКОЎСКІ, ГУРЭЦКІ, БЛОЎШТЭЙН, ЖАРЫН, КАМЕНШТЭЙН, БАНДАРЧЫК, ЭФРОС, ШКІРЫЧ, СТАРАВОЙТАЎ, СЕРПЕНЬ, ЭПШТЭЙН, МІНЦ, ПАРТНОЙ.

Менгарком КП(б)Б паведамляе з пачуццём глыбокага жалю аб смерці стойкага большэвіка, адданага барацьбіта за справу рабочага класа

тав. ГАРАГЛЯДА Івана Нікалаевіча,

паследаваўшай пасля цяжкай хваробы 15 лютага г. г.

Пахаванне адбудзецца 16 лютага ў 4 гадзіны дня. Вынас цела з памяшкання Дома партактыва.

МЕНГАРКОМ КП(б)Б.

Прэзідыум ЦСПСБ і партком Дома працы выказваюць сваё глыбокае спачуванне з поваду смерці

тав. ГАРАГЛЯДА

былога сакратара партарганізацыі ЦСПСБ і старшыні ЦП саюза торфаслецовай пра...

Рэдакцыя і партком „Звязды" выказваюць глыбокі жаль з поваду заўчаснай смерці старога члена КП(б)Б, актыўнага ўдзельніка партыйна совецкага друку

палцэнскага участка.

ТРАГЕДЫЯ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ

ВАРШАВА, 14 лютага. (БЕЛТА). Выступіўшы ў сейме па дакладу міністра земляробства Панятоўскага дэпутат сялянскай партыі Лянгер заявіў: «Становішча сельскай гаспадаркі з'яўляецца трагедыяй для ўсёй Польшчы, бо 3.5 млн. сялянскіх гаспадарак працуюць з дэфіцытам, не могуць задаволіць сваіх элементарнейшых жыццёвых патрэб насцей і павінны сваёй прадукцыяй, прадаваемай амаль дарма, пакрываць расходы усёй дзяржавы. Сяляне знаходзяцца ў становішчы збядзеўшых парыеў, якія не могуць сябе ні пракарміць, ні адзець, якіх усемагутная бюракратыя лічыць як самую апошнюю катэгорыю чалавецкага роду. Разруха ў сельскай гаспадарцы зрабіла велізарны крок наперад. **Усё робіцца, каб звесці селяніна на становішча амаль прыгоннага, з якім абыходзяцца, як з рабочай жывёлай».** У той час як дробныя сялянскія гаспадаркі перажываюць цяжкі крызіс, памешчыцкае паразітычнае земляробства карыстаецца ўсямерным фінансавым падтрыманнем у выглядзе дзяржаўных крэдытаў.

Граф Браніцкі атрымаў дзяржаўную гарантыю на заграцічную пазыку ў 350 тысяч даляраў, Хлапоўскі (адзін з буйнейшых памешчыкаў Пазнані)—на 60 тысяч даляраў. Ківерскі і Казлоўскі—уласнікі маёнткаў у 700 гектараў—на 79 тысяч даляраў і т. д «З прычыны таго, што гэтыя паны—заяўляе Лянгер—узносаў своечасова не ўнеслі, дзяржаўны зямельны банк заплаціў за гэтых паноў 1.200 тысяч даляраў поўнацэннай валютай. Банк прадаставіў сенатару ўрадавага блока Тарноўскаму 100 тысяч злотых і графу Тарноўскаму 300 тысяч у крэдыт на развядзенне каракулевых авечак. Першы развёў 18 авечак, а другі 6. Гэтым і закончылася развядзенне каракулевых авечак.

МІЖНАРОДНАЯ ХРОНІКА

◆ Газета «Педэя брыдзі» паведамляе, што ў Рызе нібыта раскрыта **падпольная арганізацыя,** у якой разам працавалі комуністы і соцыял-дэмакраты. Па гэтай справе арыштаваны і пасаджаны ў цэнтральную турму Крыш Балодыс і Жан Пумпурс, у якіх паводле слоў газеты, знойдзены комуністычныя пракламацыі.

◆ Гавас паведамляе: «Французскі ўрад прадпісаў прыняць неабходныя перасцярогі, каб італа-абісінскія інцыдэнты не пацягнулі за сабой непажаданых вынікаў ва французскім Сомалі (пагранічная з Абісініяй французская калонія ў Афрыцы). Для разабраення плямён, якія, магчыма, папрабуюць перайсці граніцу французскага Сомалі, каб уніквуць рэпрэсій з боку італьянскіх ці абісінскіх улад, патрабуюцца даволі значныя ваенныя сілы».

◆ 14 лютага міністр замежных спраў Германіі Нейрат прыняў англійскага пасла Фіпса і непасрэдна пасля яго—французскага пасла Понсе і паведаміў ім германскі пункт гледжання на лонданскія прапановы.

Згодна вестак, атрыманых германскім інфармацыйным бюро, ніякай ноты пры гэтым не было перадана. Змест заявы Нейрата будзе апублікован, мабыць, 16 лютага раніцой.

Придет и станет на караул,
Не вытирая слезы.

У апошніх сваіх творах ён некалькі раз пісаў аб смерці. Так пісаў ён і аб смерці Дзержынскага («ГВС»), і аб смерці піонеркі. Але нават тэму смерці ён развіваў, як тэму сцвярджэння жывога жыцця соцыялізма. І ў паэме «Смерть пионерки» у больнічную палату паміраючай урывалася паднятая нагалас песня піонерскага атрада.

Чым мацней прыкоўвала яго, Багрыцкага, к ложку астма, асуджаючы на адшэльніцкае існаванне, тым настойлівей і паслядоўней рассоўваў ён граніцы сваёй паэзіі, ўмкнуўшыся ўмясціць у сабе багацце ліній і фарбаў, рэчаў і з'яў дзівоснага жыцця нашай эпохі пабудовы соцыялізма. І тым выразней гучэў у яго вершах гонар належнасці да яго пакалення, якое прайшло праз 1917 год і гады грамадзянскай вайны і якое ішло ў першых радах разгорнутага соцыялістычнага наступлення перыяда пяцігодкі.

Вперед же, солдатская песня пира.
Открылся поход.
За стеной враги.
А мы постарели.—И пылью мира
Покрылись походные сапоги.
Но все же по-отохничьи каждый зорок,
Ясна поседевшая голова
И песня просторна.
И ветер дорог.
И дружба вступает в свои права.

Адкуль-жа ўзнік у паэзіі Багрыцкага гэты мацнеючы матыў жыццесцвярджэння, аптымізма, упэўненасці ў соцыялістычным жыцці? Багрыцкі ўвесь час быў разам з пролетарскай рэволюцыяй. Але ў ранніх яго—перапоўненых палях, «і перад ім, зялёны знізу, блакітны і сіні з верху, свет паўстае велізарнай птушкай, свішча, шчолкае, звініць».

Багрыцкі спачатку быў папутчыкам пролетарскай рэволюцыі, які яшчэ аддзяляў сябе ад яе і многаму ў ёй не давяраў. У яго паэзіі быў цяжкі перыяд, калі ён страціў перспектывы далейшага развіцця рэволюцыі. «Мы — іржавыя лісці на іржавых дубах. Ледзь вецер, ледзь сівер — і мы аблятаем... Над намі грымяць трубачы маладыя, над намі ўзыходзяць сузоры чужыя, чужыя сцягі над намі шумяць...». Так пісаў ён некалі.

Аднак, не гэтымі словамі вызначаецца сутнасць яго паэзіі. Ён усё настойлівей прарываўся да пролетарыята, да яго спраў і да яго барацьбы, ён многае нанава перагледаў і пераацэньваў у сваім мінулым, ён усведамляў сябе часцінкай пролетарскай рэволюцыі, ноткі бунтарскага анархізма адмиралі ў ім, ён станавіўся сапраўдным паэтам соцыялізма. І ён загаварыў аб соцыялізме ва ўвесь свой паэтычны голас, з усёй шчырасцю і з усёй палкасцю, уласцівымі яго мастацтву.

Механики, чекисты, рыбоводы,
Я ваш товарищ, мы одной породы.

Вось чаму ён, прымушаны сядзець у пакоі, так шырока за апошні час рассоўваў граніцы сваёй тэматыкі. Вось чаму яго творчасць напаўнялася ўсё больш соцыяльна значымым зместам. Вось да напышчаных мас чытачоў, хвалюючы і ўзнімаючы іх свядомасць. Ён хацеў, каб паэзія была ідэйна глыбокай, мастацкі дасканалай.

Ён вызваліў яе ад смецця фармалістычных пагрмушак, робячы яе ўсё больш простай, набліжаючы яе да сапраўднай народнасці зместа і формы. Такавы яго апошнія вершы і паэмы. Такава яго **«Дума про Апанаса»**, якую ён пераробіў нанава ў 1933 годзе для оперы. Такавы, напрыклад, песні з гэтай опернай пераробкі «Думы» —песні чырвонаармейцаў або сляпога кабзара, праклінаючага ворагаў працоўных Украіны і славячага набліжэнне Чырвонай арміі.

Рамантыка пяцігодкі падняла паэзію Багрыцкага на новую вышыню. Людзі соцыялізма, бальшэвікі, рабочыя, вучоныя — вось героі яго кнігі **«Победители»**. Гібель індывідуалізма, крушэнне прыватна-ўласніцкага быту і свядомасці, перамога соцыялізма — вось тэматыка яго кнігі **«Последняя ночь»**. Гісторыя маладога чалавека XX века, які робіцца будаўніком соцыялізма, — вось задумысел яго новай, ненапісанай кнігі.

Усімі сваімі якасцямі—змястоўнасцю, рэволюцыйнай шчырасцю, простай дасканаласцю высокамастацкага майстэрства—паэзія Багрыцкага, натуральна, набыла першаступеннае значэнне ў савецкай паэзіі.

А. СЕЛІВАНОЎСКІ.
(«Правда»).

Прэзідыум ЦСПСБ,
Партком Дома працы.

МАЦАВАЦЬ РАБОЧАЕ ШЭФСТВА НАД ЧЫРВОНАЙ АРМІЯЙ

14 лютага адбылася трэцяя гарадская канферэнцыя па шэфству прадпрыемстваў над часцямі Чырвонай арміі. Адкрываючы канферэнцыю, старшыня ЦСПСБ тав. Кавальчук адзначыў тыя дасягненні, якіх дабіліся рабочыя горада Менска па шэфскай рабоце.

Няхай жыве Чырвоная армія! Няхай жыве жалезны нарком абароны тав. Варашылаў! Няхай жыве наш любімы вялікі Сталін! — адказваюць удзельнікі канферэнцыі на апошнія словы тав. Кавальчука.

Пад бурныя воплескі выбіраецца ганаровы прэзідыум у складзе ўсіх членаў Палітбюро ЦК ВКП(б) т.т. **Сталіна, Молатава, Кагановіча, Варашылава, Калініна, Орджанікідзе, Касіора, Мікаяна, Чубара, Андрэева і т.т. Гікало, Убарэвіча і Тэльмана.**

У рабочы прэзідыум выбіраецца 17 асоб, у тым ліку т.т. **Рыскін, Пасюкевіч, Хадасевіч, Кавальчук, Юнг, Зарын** і інш.

З дакладам аб **17-й гадавіне** РСЧА і задачах шэфскай работы выступіў тав. **Зарын.** Аб шэфскай рабоце на заводзе імя Кірава даклад зрабіў тав. **Гураліс,** на заводзе імя Варашылава т. **Вёрткін,** друкарні імя Сталіна — т. **Розенблюм.** Ад Чырвонай арміі выступалі т.т. **Багаткін, Шадура і Васільеў.**

Канферэнцыю вітаў атрад юных варашылаўскіх стралкоў г. Менска. З вялікай прамовай выступіў на канферэнцыі загадчык аддзела культуры і прапаганды ГК КП(б)Б т. **Літвінаў.** Ён асаблівую ўвагу звярнуў на неабходнасць павышэння абароннай работы на прадпрыемствах Менска.

Сп[illegible] таварышоў, вылучаных ГК КП(б)Б для праводзення палітдня аб выніках VII усесаюзнага з'езда советаў

Жуковіч — завод імя Варашылава, **Горын** — завод імя Кірава, **Саакян** — завод «Большэвік», **Гершон** — фабрыка імя Кагановіча, **Хейфец** — фабрыка «Комунарка», **Бенек** — завод імя Молатава, **Кавальчук** — фабрыка «Окцябр», **Кудзелька** — друкарня імя Сталіна, **Кузьмін** — фабрыка імя Куйбышэва, **Балцін**— завод «Ударнік», **Джэлюк** — завод ланцугоў Галля, **Мінкін** — электрастанцыя, **Свірыдаў** — ВЭА, **Гурло** — МТМ, **Гінзбург** — ЦЭЦ, **Верба** — шпалерная фабрыка, **Гурэвіч** (Наркамгандаль) — шчотачная фабрыка, **Хейфец** (Заготзярно) — шчацінная фабрыка, **Лур'е** — фабрыка імя Тэльмана, **Бэр** — фабрыка індывідуальных заказаў, **Чорны** — фабрыка імя 8 сакавіка, **Дарожкін** — фабрыка «КІМ», **Жарскі** — фабрыка імя Крупскай, **Задзярнюк** — фабрыка імя Фрунзе, **Зярніцкі** — скарняжная фабрыка, **Выдра**—лямцавая фабрыка, **Рудзіцкі** — хлебазавод, **Марусевіч** — «Чырвоны тэкстыльшчык», **Зуськоў** — Белпрамбуд, **Клімковіч** — Менбуд, **Амбражунас**— трамвайны парк, **Кучынскі** — завод стандартных дамоў, **Топаз** — пажарная ахова, **Кудзельскі** — мясакамбінат, **Мельцэр** — завод «Беларусь», **Львовіч** — малочны завод, **Ларачкін** — завод малочных кіслот, **Гераўнер** (ЦСПСБ) — «Чырвоная зорка», **Гурэвіч** (нарсуд) — спіртазавод, **Сурта** — завод «Пролетарый», **Палігуеў** — шклозавод, **Захарава** — «Чырвоны хімік», **Манкоў** — Белкамунбуд, **Браўковіч** — цагельны завод 1-3, **Розенблюм** — цагельны завод 2-4, **Баран** — цагельны завод 5-6, **Абрамаў** — цагельны завод № 1, **Сакалінскі** — цагельны завод № 8 **Ефімаў** — аўтарэм-станцыя, **Аксёнцаў** — кліквы завод, **Нейштат** — хімзавод, **Глезераў** — водаканал, **Вальфсон** — міліцыя.

РЭЗЕРВ:

Саевіч, Ажгірэй, Лейбовіч, **Лазараў**, Шэваховіч, Рагоза, **Мончаў**, Давідовіч, Пятровіч, Клімаў, **Алявсейчык**, Гофман, Каналін, **Пагодзіч**, Фрыдрых, Дабрускін, **Ляшчынскі**.

Сакратар Менгаркома КП(б)Б
РЫСКІН.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

Даводзіцца да ведама ўсіх прапагандыстаў і слухачоў пачатковых школ па ленінізму, што тэарэтычная канферэнцыя, якая павінна была адбывацца 16 лютага, адкладваецца.

Аб дні скліканні канферэнцыі будзе паведамлена асобна.

Дом партактыва пры Менскім ГК КП(б)Б.

Гукавы кіно-тэатр «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА» — Гукавы мастацкі фільм **Юнацтва Максіма**

Гукавы кіно-тэатр «Пролетарый» — Гукавы мастацкі фільм **ЗДРАДНІЦТВА МАРВІНА БЛЕЙКА**

Кіно «Інтэрнацыянал» — Мастацкі фільм **АВАДЗЕНЬ**

Кіно «СПАРТАК» — Леншы ведомы фільм **СПАРТАК** Гістарычная драма ў 7 ч.

Цэнтральны батанічны сад БЕЛАРУСКАЙ АКАДЭМІІ НАВУК ЗАПРАШАЕ на работу:
1) заг. гаспадарчай часткі з асветай агранома і вытворчым стажам;
2) садоўніка;
3) памочніка садоўніка;
4) рабочых для садовых работ.
Адрас: Менск, Барысаўскі тракт, батанічны сад.

ШКОЛА ФЗВ МАГІЛЕЎСКАЙ ШАЎКОВАЙ ФАБРЫКІ абвяшчае НАБОР ВУЧНЯЎ на спецыяльнасці прадзільшчыкаў у ліку 30 асоб.
У школу прымаюцца дзеці рабочых, калгаснікаў, служачых, аднаасобнікаў. Узрост 18 і 19 гадоў. Асвета—5-6 і 7 груп сямігодкі. Вучні забяспечваюцца стыпендыяй ад 63 руб. да 103 руб. у месяц, інтэрнатам і сталоўкай.
Тэрмін навучання 10 месяцаў. Школа рыхтуе кваліфікаваных рабочых для фабрыкі.
Заявы прымаюцца да 20 лютага 1935 г. Да заяў патрэбна прыкласці дакументы аб нараджэнні, асвеце, соцстановішчы бацькоў і на адказ паштовых марак на 40 к. Без дакументаў заявы не разглядаюцца. Пры выкліку ў школу патрэбна ў сваім раёне атрымаць пашпарт.
Адрас: Магілеў, Быхаўская шаша, бюро № 4, школа ФЗВ.
Загадчык ФЗВ Арэзон.

Украдзена круглая пячатка Белплемзаготканторы НКЗ СССР. Лічыць несапраўднай.

ЗГУБЛЕНУЮ круглую ПЯЧАТКУ Раётанскага дома адпачынку Белпромсаюза лічыць несапраўднай.

28-га лютага ў 8 гадзін вечара ў анатамічным корпусе ў аўдыторыі № 304 АДБУДЗЕЦЦА **абарона дысертацыі на ступень** ДОКТАРА МЕДЫЦЫНСКІХ НАВУК прафесарам **ЧЭРВАКОВЫМ В. Ф.** на тэму: «Аб «паталогіі» віхтоў і ў судова-медыцынскіх і крыміналістычных адносінах».
Афіцыяльным апанентамі вызначаны праф. **САКАЛОЎСКІ М. П., ЦІТОЎ І. Т., КОРЧЫЦ Е. В.**
Прысутнасць прафесароў, дацэнтаў, асістэнтаў і аспірантаў медінстытута абавязкова.
Запрашаюцца навуковыя работнікі і студэнты.
Дырэктар медінстытута праф. **МАНАХАЎ.**

Гомельскаму шклозаводу імя Сталіна ПАТРЭБНЫ нам ГАЛОЎБУХА па фінансавай частцы і **ст. бухгалтар-калькулятар** са стажам не менш трох гадоў. Пажадана знаёмства з шкляной прамысловасцю. Оклады па згодзе, пераезд па арт. 82 КЗОТ'а.

Партком і мясцком работнікаў апарату Менгаркома КП(б)Б і Менгаркома ЛКСМБ выказваюць глыбокае спачуванне сям'і
Івана Нікалаевіча ГАРАГЛЯДА
з поваду паспішага іх гора—смерці бацькі і мужа.
Партком, мясцком.

Мясцком і адміністрацыя ясель № 17 выказваюць сваё глыбокае спачуванне ўрачу **Каждану** з прычыны смерці
ЯГО ДОЧКІ ІДАЧКІ.

Менская гарадская партызанская камісія з глыбокім жалем паведамляе аб смерці былога актыўнага чырвонага партызана
тав. ГАРАГЛЯДА Івана Нікалаевіча.
Усе былыя чырвонагвардзейцы і чырвоныя партызаны запрашаюцца прыняць удзел у пахаванні т. **ГАРАГЛЯДА І. Н.**
Збор адбудзецца 16 лютага ў 3 з палов. гадзіны дня ў Доме партактыва (рог Энгельса і Карла Маркса).
Партызанская камісія.

Партком, заўком, дырэкцыя і ўвесь рабочы калектыў Менскага хлебакамбіната выказваюць свой глыбокі жаль з прычыны смерці былога сакратара партарганізацыі і інструктара гаркома КП(б)Б
тав. Гарагляда.

Нарсуд 1 уч. гор. Менска выклікае грам. БІНІМОВІЧ Сару Песю Лейзераву на 28/II 1935 г. у 10 гадзін раніцы па вул. Карла Маркса № 28-а па справе аб спадчыне.

Тыраж 80.000 экз.

Адказны рэдактар Н. СТЭРНІН.

Менск, друкарня «Звязды».

Уп. Галоўлітбеле № К—1038.